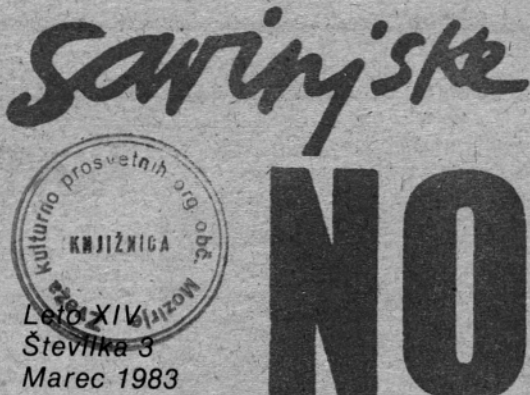

REČICA OB SAVINJI

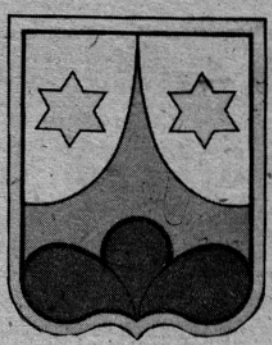
MOZIRJE

Leto XIV
Številka 3
Marec 1983Glasilo socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine Mozirje

NOVICE

LJUBNO

GORNJI GRAD

Poština plačana v gotovini

Zakaj samoprispevek

Predsednik SO Mozirje Ljže Plaznik je na naša vprašanja glede dosedanjih izkušenj in uspehov obeh samoprispevkov takole odgovarjal.

Novice: Tovarišpredsednik, že dvakrat so naši občani doslej izglasovali samoprispevek, zakaj bomo v tretje o tem odločali?

Predsednik Plaznik: Sredstva iz samoprispevka so bila že doslej glavni in najzanesljivejši vir za naložbe v krajevnih skupnostih, seveda pa tudi za izgradnjo dobrin skupnega pomena, predvsem na področju družbenih dejavnosti, pri tem pa je svoj delež dobilo tudi varstvo okolja. Čas zbiranja sredstev po drugem referendumu se izteka, mi pa si ne moremo zamisliti nadaljevanja najnujnejših skupnih naložb brez sredstev, ki bodo vzajemno zbrana. Če bi torej ta vir izgubili bi nas to ohromilo sredi naporov za naš boljši vsakdan in seveda lepšo prihodnost. Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja sedaj ni misliti na možnosti najemanja posojil, ne bančnih, kot tudi drugih ne! Tako preostane le zaupanje v lastne sile. Ob vsem tem ni pričakovati neke pomoči od zunaj, kot smo bili nekoč že kar navajeni. Zato je nujno, da pred odločanjem, ki bo koncem maja letos o vsem tem premislimo.

Novice: Uspehi obeh samoprispevkov preteklih let so vidni, ali jih lahko vsaj okvirno naštejete?

Predsednik Plaznik: S temi sredstvi nam je uspelo zgraditi vrsto šol in vrtcev, kar pomeni posodobitev pouka in vzgoje na sploh. Občani se dobro zavedajo kako je prav v teh časih pomembno šolanje, pa tudi urejeno otroško varstvo. Sedanji delovni pogoji so domala povsod odlični, če izvememo osnovno šolo Mozirje, ki postaja pretesna. Skrb za naše otroke smo torej doslej pokazali na vsakem koraku, saj so razmere glede vzgoje v občini na zavidljivi ravni. Seveda so prisotne še želje, vseh še pač nismo mogli upoštevati. Dokler ne bodo pokrite potrebe morajo želje počakati. Nekaj sredstev smo namenili gradnji doma za ostarele ljudi na Grmu. Tudi z gradnjo čistilnih naprav smo pričeli. Posebno pozornost pa smo namenili potrebam krajevnih skupnosti, saj smo v te svrhe namenili kar 44 % vseh zbranih sredstev. Zavedamo se pač, da je vsak občan hkrati krajan in si želi svoje okolje kjer živi urediti kar se le da primerno.

Novice: Smo glede navedenih prizadevanj nekako na sredi

poti. Potrebe v nekaterih družbenih dejavnostih in krajevnih skupnostih so iz leta v leto večje.

Predsednik Plaznik: Resnica je, več kot je narejenega, bolj dozorevamo v zahtevnosti za še hitrejšo napredovanje v vseh smereh. Seveda se tako razkorak med potrebami in sredstvi, ki so na voljo večja. V tem trenutku našega gospodarskega razvoja si lahko zagotavljamo sredstva v te namene le iz lastnih virov. Če omenimo le zdravstvo, potem lahko rečemo, da sredstva samoupravne interesne skupnosti že davno ne pokrivajo nastalih potreb. Tako je še marsikje. K temu je treba pribiti, da so potrebe tudi v krajevnih skupnostih iz leta v leto večje, saj je to posledica določene stopnje razvoja, ljudje si pač želijo določenih izboljšav. Seveda so načrti tudi v bodoče taki, da bi velik del sredstev, če bo glasovanje uspelo, namenili prav v krajevno samopravo, za potrebe naših krajanov. Nekatere dobrine pa moramo ocenjevati kot življenjsko pomembne za celotno dolino. Sem spadajo naložbe v čuvanje okolja, razne naložbe v cestne povezave širšega pomena in podobno. Še posebej pa je močno izražena želja po novih telefonskih priključkih. Pri dosedanjih delih se je upoštevala potreba in so zato položeni vodi dovolj močni za razširitev omrežja, vendar pa ni propustnosti na vozliščni centrali v Mozirju. Ta namreč posreduje vse zveze v občini in ne le mozirске. Namestitev central pa zahteva ustrezne prostorske pogoje, z drugimi besedami povečati bo treba sedanjo zgradbo. Tudi za to so predvidena sredstva bodočega samoprispevka. Seveda ne smemo mimo potreb v turizmu, ki postaja v dolini zelo pomembna gospodarska panoga. Logarska dolina mora dobiti urbanistično dokumentacijo, sicer se ne bo mogla razvijati v turistično zanimivost tudi po plati ponudbe. Vemo, da je to ena najlepših dolin v Evropi, da pa ne nudi sodobnemu turistu tistega kar ta pričakuje. Lepote krajine so pač premalo!

Seveda bodo občani o načrtu odločali na zborih po krajevnih skupnostih. Pričakujemo, da bodo s plodnim sodelovanjem pripomogli k uspešnemu in utemeljenemu načrtu porabe sredstev iz bodočega samoprispevka. Pred samo odločitvijo na dan glasovanja bo pač treba vse povedano premisliti in zavestno ravnati po najboljši volji za našo skupnost.

Pohodna enota po poteh XIV. divizije med zaključno slovesnostjo na Rastkah. Pred spomenikom NOB je spregovoril pohodnikom in številnim zbranim general Cvelbar, v imenu borcev naše občine pa je vse navzgoče pozdravil predsednik občinskega odbora ZZB NOV Jože Celinšek. (Foto: Pantelič)

Resnici na ljubo

Ko se je nekaj dni pred osrednjo proslavo 90 letnice slovenskega planinstva novinar radia Ljubljana razgovarjal z nekaterimi planinskimi delavci me je presenetila izjava, da je Savinjska podružnica SPD bila ustanovljena v Mozirju le „formalno“. Če bi denimo ne poznali zgodovinskih resnic, potem bi iz tega lahko sklepali, da so Mozirjani le zaradi zunanje podobe ustanovili slovensko planinsko organizacijo. Se bolj pa bi ob takšnem razmišljanju povzročilo nejevoljo, če bi to „formalnost“ ocenjevali še tako, da so sicer tu imeli organizacijo, da pa so delali drugod in drugi in ne ljudje Gornje Savinjske doline. Seveda je res, da so bili v to prvo planinsko podružnico na Stajerskem takrat vključeni še številni narodno zavedni ljudje od drugod. Neizpodbitno

pa je, da so bili nosilci zamisli Fran Kocbek in njegovi tovariši, ki so v trdi in neenaki borbi s celjskim Alpenvereinom dosegli uspehe v savinjskem območju Kamniško-Savinjskih Alp. Dejstvo je tudi, da se je Fran Kocbek tesno povezoval s takratnimi planinskimi predstavniki v Ljubljani, saj so na voljo slike, ki pričajo o tem, da so slovenski planinci ne glede na območje dobro sodelovali. Šlo je torej za širšo, vseslovensko zamisel, ki seveda ni poznala meja znotraj slovenskega prostora. Vendar pa to dejstvo ni mogoče imeti kot vzrok za podcenjevanje mozirskih zanesenjakov s. Franom Kocbekom na čelu. Kdor le malo pozna našo preteklost ve, da so v tistih časih vladale na Stajerskem izredne razmere. Nemški raznardovalen pritisk je bil že kar

neznosen. Razumljivo je tedaj, da se je lahko slovenska planinska organizacija ustanovila le v kraju kjer so imeli Slovenci stvari v svojih rokah. To pa je prav gotovo bilo v Mozirju, ki je takrat že imelo svojega Sokola in vrsto narodno obrambnih organizacij. Menda ne kaže posebej poudariti, da bi ustanovitev takšnega slovenskega društva v Celju bila povsem nemogoča. Mesto je bilo pod močnim vplivom mestnega sveta, ki je bil z veliko večino nemško misleč. Torej tam niso bile razmere takšne, da bi omogočale delovanje tako izrazito narodno obrambnega društva. Dobro znane so zdrahe, ki jim je Fran Kocbek moral kljubovati v boju s celjskimi predstavniki nemškega planinstva. Znana je usoda dr. J. Frischaufa, ki se je postavil v bran za Savinjsko podružnico SPD in moral kot univerzitetni profesor predčasno v pokoj. Znano je neumorno delo v planinsko organizacijo vključenih prebivalcev Solčave, Luč in Mozirja. Prav ta prizadevnost je preprečila vdor tujih in raznorodnih posegov v naše planine. Verjetno so stvari dovolj jasne in jih ne kaže ponavljati! Dejstvo je, da so v Mozirju ustanovili Savinjsko podružnico SPD dejansko in ne le „formalno“ saj je njeno delo več kot otipljivo in opravljali so ga pretežno ljudje iz teh krajev, seveda pa so se vključevali še narodnjaki iz drugih predelov, predvsem Savinjske doline. Slednje je tudi omogočilo marsikatero zahtevno delo, saj so na primer planinski prijatelji iz Žalca tudi gmotno pomagali. Torej moramo trditi, da je Savinjska podružnica SPD vključevala v svoje vrste napredno misleče ljudi iz širšega območja Stajerske, da pa je delovala pretežno v narodno ogroženem predelu današnje občine Mozirje.

Ne gre torej za to kdo bo koga, gre bolj za to, da se stvari postavijo na pravo mesto in to je razumeti tako, da mozirska podružnica SPD ni bila le zaradi videza ustanovljena v Mozirju. S tem bi storili krivico resnici, še bolj pa velikim ljudem tistega časa, med katere spada tudi ustanovitelj Savinjske podružnice SPD Fran Kocbek.

A. VIDEČNIK

Preobsežno gradivo

Predsedstvo občinske konference SZDL Mozirje je imelo svojo 39. sejo na kateri so obravnavali med drugim tudi družbeni dogovor o kadrovski politiki v občini. Številne so bile pripombe, tako na vsebini, kot tudi na obsežnosti besedila. Smatrali so, da tako obsežna besedila mnogokrat zameglijo bistvo vsega, torej bistvo namena. Zato so naložili sekretariatu SZDL, da pripravi ustrezne pripombe in pri tem upošteva tudi tiste, ki jih je k dogovoru (besedilu) imel sindikat.

V nadaljevanju so predstavili okvirni načrt porabe sredstev, ki bi jih zagotovil samoprispevek, če bo ta uspel. Temeljito so preresetali dosedanje naložbe, se pravi tiste, ki so bile omogočene s sedanjim samoprispevkom. Ugotovitev je, da so bili načrti uresničeni, da pa se je ponekod časovno nekoliko zavleklo izvajanje posameznih del, kar pa je največkrat opravičeno, vendar pa ne gre ob tem prezreti, da je prav v času hitrega razvrednotenja sredstev treba poskrbeti za hitrejšo in učinkovite naložbe. Družbeni nadzor bo vsekakor treba poostriiti in tako doseči, da se bo nanovo zbran denar res smoterno in strogo namensko trošil. Vsekakor nas čaka s predstoječimi

napori za 3. samoprispevek veliko dela in veliko sodelovanja s krajevnimi skupnostmi, ki morajo odločilno vplivati tako na načrte, kot tudi na večji delež za njihove potrebe.

O samoprispevku se bomo odločali v naši občini 22. maja t. l., že sedaj pa potekajo razgovori po krajevnih skupnostih in kolektivih o načrtih, ki jih naj bi uresničili s sredstvi, seveda če bomo odločili, da zberemo potrebna sredstva. Predsedstvo je bilo edino v tem, da bi neuspeh pri glasovanju pomenil za dolino velik zastoj v izgradnji skupnih naložb. Če omenimo samo eno od njih. Vemo, da je zanimanje za nove telefonske priključke v naši občini izredno veliko. Že zadnja razširitev omrežja je bila predvidena za bodoče potrebe, tako glede tega ne bo težav. Težje pa je dejstvo, da mozirska centrala, ki posreduje zveze iz cele doline nima več možnosti dodatnih priključkov. Tako ostaja le razširitev, ki pa terja dodatno zgradbo in seveda kar zahtevne gradbene posege. Vse to pa bomo zmogli izključno le s skupnimi sredstvi.

Predsedstvo je imenovalo telesa, ki bodo znotraj pripravljalega odbora za 3. samoprispevek delovala.

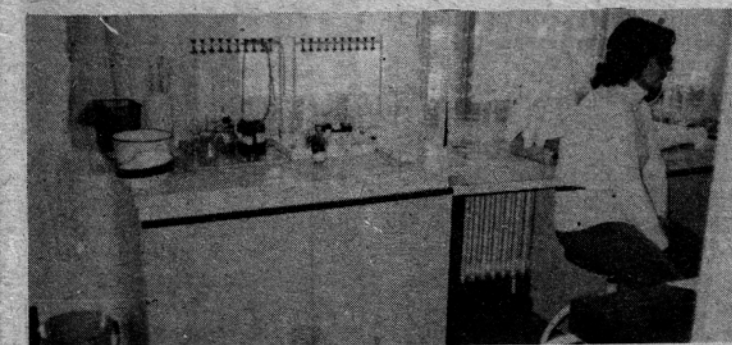
Vzajemno

Kratek čas nas loči od dneva, ko se bomo v občini odločali o novem samoprispevku. Že od leta 1973 dalje prispevamo k skupnim potrebam naših krajev in ljudi. Prvi samoprispevek za katerega smo glasovali 15. 4. 1973 je odprl možnosti hitrejšega razvoja šolstva in vrsto drugih dejavnosti, ki so pomembne za vse občine. Tako mineva 10 let od prvega odločanja in prav je, da vsaj okvirno ocenimo uspehe naših skupnih naporov. Odveč bi bilo naštevati kaj vse smo zgradili, kaj vse uredili in v čem uživamo sadove iz sredstev samoprispevkov. Če pa bi že naštevati, potem bi morali tudi opozoriti na nekatere napake, ki jih moramo v bodoče odpraviti. Dosedanje ugotovitve so namreč pokazale, da so v krajevnih skupnostih znatno boljše gospodarili s sredstvi iz skupne blagajne, kot pa tam kjer je šlo za razne naložbe za katere so skrbeli po raznih samoupravnih interesnih skupnostih in drugih telesih. To pomeni zelo poenostavljeno povedano, da so tam, kjer je ožja skupina ljudi odločala in skrbela za naložbo bila sredstva bolj izkoriščena, da so bila boljše oplojena, kot pa tam kjer je o njih odločal „uradniški“ način.

Da bi podobne ugotovitve ne bile več v naprej, je izvršni svet občine že poskrbel za večji in temeljitejši nadzor nad sredstvi, ki bodo pritekala iz bodočega samoprispevka, če bo ta izglasovan. Gre za vrsto ukrepov, ki se predvidevajo in ki bi zagotovili res gospodarno ravnanje pri naložbah za katere se bomo skupno dogovorili.

Nedvomno je v preteklosti bilo veliko storjenega iz skupnih sredstev. Lahko tudi trdimo, da bi mnoge ugodnosti, ki jih nudi sodobno šolstvo ne uživali, če se ne bi pred leti odločali za samoprispevek. Tako bi bilo tudi v zdravstvu, v krajevnih skupnostih, kjer najbrže ne bi bilo toliko posodobljenih cest, urejenih naselij in vodovodov če se ne bi sredstva zagotavljala iz skupnih naporov. Otroško varstvo je doživelo prav zahvaljujoč se skupnim sredstvom tako velik razmah. Ne na koncu, velja omeniti prizadevanja za ohranjanje zdravega okolja.

Če torej nepristransko ocenjujemo hitrejši razvoj naših krajev tudi zaradi naložb, ki so jih omogočila sredstva iz samoprispevka, potem presodimo še hkrati naše možnosti v naprej. Ali smo sposobni nekatere pereče potrebe v zdravstvu pokriti iz sredstev samega zdravstva? Ali lahko zagotovimo nemoteno vzdrževanje lepega okolja brez naložb v nekatere komunalne dejavnosti? Ali lahko zagotovimo mladim rodovom urejeno šolanje brez posodobitve in razširitve šole v Mozirju? Ali si lahko v krajevnih skupnostih privoščimo načrtovanje mnogih tako potrebnih izboljšav in naložb? Verjetno je skupen odgovor – ne! Tako zdravstvo, šolstvo, komunala in same krajevne skupnosti ne bodo zmogli najnujnejših naložb, ker pač nimajo lastnih virov sredstev. Če torej želimo sebi in svojim zanamcem dobro, potem bomo morali odločiti na dan 3. samoprispevka edino z – da!

V ambulantni zdravstveni postaji Luče je že pretesno! Laboratorij, prevezovališče, administracija in priročna lekarna se tišči v mali sobici.

Razgovor na občini

Naši bralci z zanimanjem be-
rejo vsebino razgovorov s pred-
sednikom občinskega izvršnega
sveta Francem Miklavcem.
Mnogi nam sporočajo, da jim je
na ta enostaven način marsikaj
pojasnjeno. Yeseli nas, da smo s
temi pogovori zadostili zahte-
vam širšega kroga naših bralcev.

Golte. Naša občina se vse
bolj vključuje v razreševanje
vprašanja usode rekreacijskega
centra na Golteh. Sicer pa se
kaže razumevanje tudi v regij-
skem merilu, tako je pač upati,
da se bo center ohranil in da bo
delal skozi vse leto. Takšno je
mnenje tudi odgovornih republi-
ških organov. V letu 1982 je
bilo s poslovanjem okoli 1,2
milijarde izgube, prav sedaj se
ukvarjajo s pokritjem tega
manjka. Pretekla zima je poka-
zala priljubljenost Golt, seveda
je to tudi posledica predpisov,
ki omejujejo potovanja v tujino.
Vsekakor pa je mogoče trditi,
da postajajo Golte za širšo regi-
jo tudi zanimiva izletniška toč-
ka. Vsi centri v Sloveniji imajo
težave v dovoznih zmogljivi-
stih, tako je tudi v naš center
gondolska žičnica ozko grlo.
Zato bo treba poskrbeti za
cesto, ki je bila pred leti spelja-
na, pa sedaj zapuščena sameva.
Res je, da bo vzdrževanje zelo
drago, vendar pa bi tudi to bilo
znosno, če bi Golte poslovale s
polno zmogljivostjo.

Cesta čez Černivec bo pred-
vidoma letos končana. Republi-
ška skupnost za ceste je pripra-
vila 4,5 milijard dinarjev, pred-
račun dela pa znaša okoli 5
milijard. Manjkajoča sredstva
bodo preskrbeli. Pričakovati je,
da se bodo dela kmalu pričela.
Seveda so to pretežno zemeljs-
ka, zato je potrebno primerno
vreme. Odločili so se, da bodo
tokrat pričeli dela z vrha Čer-
nivca. Pričakovati je, da se
bodo tudi na drugi strani
(kamniški) dela nadaljevala,
tako je verjetno, da bo ta zelo
važna cestna povezava v našo
dolino to leto posodobljena.

Sredstva posojila za ceste so
večkrat predmet kritike po na-
ših krajevnih skupnostih. Zato
je prav, da občani zvedo kako
je s tem. Program za koriščenje
teh sredstev je v naši občini bil
in tako so se tudi koristila. V
načrtu je bilo, da se v občini
zbere 500 milijonov din. Zbrali
pa smo jih okoli 750 milijonov.
Po sklepu skupščine so vložili
250 milijonov v cestni odsek
Gornji grad - Radmirje. Tako
tudi ne drži očitke, da republi-
ška skupnost za ceste ni vložila
pomembnih sredstev v naši doli-
ni. Res je, da so znašale njihove
naložbe okoli 11 milijard dinar-
jev. Narejen je bil most v Rad-
mirju (1,5 milijarde), nadaljeva-
li so izgradnjo ceste v Logarsko
dolino (2,5 milijarde), v poso-
dobitev ceste preko Černivca pa
so vložili že doslej 7,7 milijard
starih dinarjev. Pojasnilo je bilo
potrebno, ker so pač krožile
drugačne vesti.

Preskrba v naši dolini ni kri-
tična. To dokazuje tudi dejstvo,
da zadnje mesece ni bilo treba
načeti skupnih blagovnih rez-
erv. Sodelovanje IS SO Mozirje
z organizacijami, ki skrbijo za
preskrbo je bilo redno in tudi
uspešno, tako je bilo na voljo
vedno dovolj prehranbenega
blaga. Morda je uspešna zadolži-

Gospodarstvo v številkah

Službe pri občinskem komi-
tetu za gospodarstvo so izdelale
prve kazalce na temelju zaključ-
nih računov delovnih organiza-
cij za leto 1982 v naši občini.
Ti bodo seveda še podrobno
obdelani in prikazani v ustrežni
analizi. Naše bralce bomo se-
znali z najvažnejšimi dejstvi.
Celotni prihodek v 14 delov-
nih organizacijah naše občine je
bil 6.490.999.000 din, kar je za
28,6 % več kot leto prej. Porab-
ljena sredstva so za 27,9 % več-
ja od lanskih. Dohodek pa je za
30,5 % porastel napram tistemu

tev poslovljiv posameznih trgo-
vin, da se morajo redno brigati
za zadostne zaloge. Seveda gre
pripisati takšno zadovoljivo stan-
je tudi povezanosti znotraj de-
lovnih organizacij, ki skrbijo za
ponudbo prehranbenih potreb-
ščin. Seveda pa pridejo do izra-
za tudi napor potrošniških sve-
tov, ki ponekod zelo dobro
opravljajo svoje delo, ponekod
pa jih žal še ni čutili! Torej je
tudi na potrošniških samih, da
preko svojih svetov pomagajo
pri preskrbi.

Tudi preskrba industrije z
potrebnimi materiali je zadovo-
ljiva. Nikjer še niso stali zaradi
pomanjkanja reprodukcijskega
materiala. Izgledi so torej tudi
za naprej dobri. Slabše pa je pri
oskrbi kmetijstva s krmili. Tu
so še težave iz znanih razlogov.

**Gospodarjenje v preteklem
letu** je predmet poglobljenega
proučevanja v analitskih služ-
bah občine. Izvršni svet bo tako
ugotovljeno stanje temeljito
proučil in pripravil poročilo
zborom občinske skupščine. Že
sedaj je možno ugotoviti, da
smo v preteklem letu obvlado-
vali stroške poslovanja, saj je
rast dohodka bila hitrejša od
rasti porabljenih sredstev. Že
tako površna ocena je zelo
ugodna, če upoštevamo izredno
težke prilike v katerih so naši
kolektivi gospodarili. Zato gre
njim tudi priznanje za prizade-
vanja, ki seveda niso bila majh-
na.

Tudi izvoz je napram uvozu
dober. Treba je reči, da so naše
delovne organizacije sledile nuj-
ni časi in se z vsemi silami posve-
tile izvozni dejavnosti. Tudi gle-
de tega gre kolektivom prizna-
nje!

Izgube so se pojavile le v
dveh primerih. Tako je DO
VEZ Mozirje prikazala okoli
400 milijonov (starih) in TOZD
Iverna 1.900 milijarde starih
dinarjev izgube. Zaprepašč ujo-
če je Iverna prikazala v zadnjem
tromesečju preteklega leta stan-
je brez izgube, v DO VEZ pa
so jo v istem času izkazali le
kakihi 100 milijonov s. din.
Tako bi lahko ocenjevali, da so
tako velike izgube nastale v
zadnjem tromesečju leta 1982,
kar pa seveda ne more držati.
Tu se postavlja vprašanje kateri
od podatkov so bili stvarni. Od
poslovljivih struktur je treba
zahtevati, da prikazujejo delav-
cem dosledno utemeljene po-
datke, neodvisno od obdobja za
katero se poroča. Sedanje stan-
je je tako, da so v Glinu
izgubo pokrili, da pa ostaja v
VEZ še vedno 280 milijonov v
rdečih številkah.

Proračun občine je v težavah
in bo tako tovrstna potrošnja le
težko nemotena. Čeprav je pro-
račun temeljito očiščen, pa ni
mogoče popraviti vseh potreb-
nih izdatkov. Vzrok takšnemu
stanju je izpad prometnega dav-
ka, ki ga odslej pobira republi-
ka, odpadel je dohodek od
gozdnih površin, odpadle so
tako za tovrstna vozila in po-
dobno. Tako je izgubil naš pro-
račun kar 1,7 milijarde starih
din. Kolikor se da je izpad
pokrit iz drugih virov, vendar
pa so sredstva v prihodkih zelo
pičila. Tako ne bodo uresničene
vse zahteve, ki se postavljajo
pred občinski proračun.

iz leta 1981. Čisti dohodek je
za 23,7 % višji. Dohodek so
najbolj povečali v Kemiji Mozir-
je, najmanj porabljenih sredstev
pa so zabeležili v MGA Nazarje.

Tudi pri čistem dohodku je na
prvem mestu Kemija Mozirje in
na drugem MGA Nazarje. Glede
akumulacije je na prvem mestu
MGA Nazarje, sledi pa Kemija
Mozirje. To so seveda le nekatere
od števil, ko pa bo izdelana
analiza gospodarjenja za leto
1982 bomo lahko več o tem
objavili.

**Večnamenska stavba v Solčavi že služi svojemu namenu. Tudi tu so
bila potrebna sredstva iz samopriskevka.**

Čistila nas bodo umazala

Industrijski razvoj in sodob-
no življenje povzročata člo-
veštvu poleg vseh dobrot in
olajšanja življenja tudi obsežne
posledice v spreminjanju narave
in naravnih pojavov.

Predvsem močno razširjena
kemična industrija, ki nas dnev-
no preseneča z novimi izdelki
za olajšanje našega življenja, po-
vzroča vzporedno tudi včasih
neslutene negativne posledice
za živalstvo in rastlinstvo našega
planeta.

Danes že lahko trdimo, da je
v srednje in visoko razvitih de-
želah vsako gospodinjstvo mala
tovarna, ki okolje onesnažuje.
Pri večjih koncentracijah naselij
se posledice takšnega onesnaže-
vanja močno čutijo naprimer
pri pomanjkanju kvalitetnih za-
jetij pitne vode ali pa s preveli-
kimi koncentracijami škodljivih
plinov in trdih snovi v zraku.
Tovrstni problemi so s sedanjo
stopnjo tehnološkega razvoja
rešljivi, zahtevajo pa velika in-
vesticijska vlaganja.

Stanovanjska in industrijska
izgradnja sta na območju naše
občine v zadnjih dvajsetih letih
zavzeli velike razsežnosti. Obli-
kovala so se strnjena naselja in
industrijske cone. Pri vseh grad-
njah je bilo v prvi vrsti po-
skrbljeno za najnujnejše komu-
nalne objekte, cestišča in vodo-
vode, fekalne in ostale odpadke
smo pa reševali s spuščanjem v
zemljo ali vodotoke. Po ugotov-
itvah strokovnjakov imamo že
območja, kjer sta talna voda in
zemljišče tako zasičena, da ni
več možno zajemati pitne vode,
oziroma, da tla nimajo več čis-
tilne kapacitete. Največ prispe-
vajo k temu razni čistilni in
pralni detergenti. Greznice in

pretočne jame počasi postajajo
neuporabne, ker je zemlja okoli
njih zasičena in nepropustna za
vodo. Smotrna je bila odločitev
v preteklosti, da se industrija
koncentrira samo v treh conah s
posebnim povdankom, da teh-
nologije ne smejo onesnaževati
okolja. Vse bolj pa je očitno
dejstvo, da vsaka industrija bolj
ali manj ima opravka s škodljivi-
mi odpadki olj, čistil, lepil,
lakov ipd. Republiški zakon o
varstvu okolja je zelo strog pri
vseh novih investicijah, za vse
obstoječe pa predpisuje roke,
do kdaj se morajo prilagoditi
njegovim predpisom.

Območje Rečice, Nazarij in
Mozirje je najbolj ogroženo,
tako da so že prisotni problemi
pri izdajanju soglasij za nove
objekte, povsem pa so že prepo-
vedane gradnje tehnologij, ki
nimajo rešenih čistilnih naprav
za organske ali anorganske od-
padke. Očitno pa je tudi, da
bodo morali biti novi zazidalni
okolisi prvenstveno v celoti komu-
nalno urejeni predno bodo
dovoljene pozidave.

Izhod iz tega stanja je samo
primerna kanalizacija s čistilno
napravo, če nočemo povsem
zavreti tehnološkega razvoja v
industriji in stanovanjski grad-
nji. To bi pomenilo tudi zastoj
pri odpiranju novih delovnih
mest in povečan odliv delovne
sile na druga območja v nasled-
njih obdobjih.

In ne nazadnje, če smo se
odločili za pospešeni razvoj tu-
rizma, ne bomo smeli dovoliti,
da bi rečna korita postala od-
prte kanalizacije polne vsega
drugega, kot pa zanje značilnih
posttrvi, lipanov in sulcev.

DOBROVC MARJAN

Aktivnosti za izvedbo referenduma

Predsedstvo Občinske konference
SZDL je na zadnji seji med drugim
sprejelo tudi program politične
aktivnosti v zvezi z izvedbo referen-
duma za uvedbo III. samopriskevka
v občini Mozirje za izgradnjo objek-
tov posebnega družbenega pomena.
Ugotovljeno je bilo, da so bile dolo-
čene naloge že opravljene, nekaj jih
je v teku, za potek aktivnosti do
dneva glasovanja pa so bili določeni
roki in odgovorni nosilci posamez-
nih nalog.

Predsedstvo je imenovalo ožji in
širši aktiv, katerih člani bodo morali
spremljati, koordinirati in voditi po-
litično aktivnost v organizacijah
družbenega dela in v krajevnih skup-
nostih. V krajevnih skupnostih že
potekajo razgovori s predstavniki
občinske skupščine in družbeno-
političnih organizacij, na katerih
največ pozornosti posvečajo osnut-
ku skupnega programa združevanja
sredstev za izvedbo III. samopriskev-
ka. Podobni razgovori potekajo v
organizacijah družbenega dela in
bodo končani do 24. marca. Pro-
gram politične aktivnosti nadalje
opredeljuje, da bodo v času od 24.
do konca marca organizirani zbori
občanov in delovnih ljudi v vseh
krajevnih skupnostih in v OZD. Na
teh zbiorih se morajo poleg skupnega
programa obravnavati tudi programi
krajneve skupnosti. Do 5. aprila
morajo biti podane vse pripombe,
katere se bodo uskladile in na tej
osnovi bo izoblikovan predlog pro-

grama, o katerem bodo 22. aprila
odločali vsi trije zbori občinske
skupščine. V javno obravnavo pro-
grama se bodo vključila tudi vodstva
vseh družbenopolitičnih organizacij
na ravni občine in v krajevnih skup-
nostih preko krajevnih organizacij
socialistične zveze. Za samopriskev-
ek bomo glasovali v nedeljo 22.
maja 1983.

Poseben program dela je sprejela
tudi komisija za informativno dejav-
nost, ki jo je imenovalo Predsedstvo
OK SZDL.

Z delom je pričela tudi občinska
volilna komisija, ki bo skrbela za
zakonitost postopka priprav na refe-
rendum in za samo izvedbo glasova-
nja.

O vsej navedeni aktivnosti želimo
seznaniti slehernega občana naše do-
line, kaj želimo z glasovanjem za
samopriskevka doseči. Investirati že-
limo v objekte posebnega družbene-
ga pomena, katere posredno ali ne-
posredno potrebujemo vsi. Naš
skupni cilj je, da ohranimo čisto
okolje, da posodobimo zdravstveno
varstvo, da našim otrokom omogo-
čimo šolanje v primerem okolju in
ne nazadnje, da bo vsaka krajevna
skupnost napredovala pri urejanju in
varstvu prostora in pri pridobivanju
drugih infrastrukturnih objektov.
Ob tem ne pozabimo, da je marsika-
tera dobrina, ki jo že imamo rezul-
tat solidarnosti naših delovnih ljudi
in občanov in njihove zavzetosti za
nadaljnji razvoj naše družbe.

R. P.

Novo vodstvo zbornice

V Titovem Velenju je bila 1.
redna volilna seja skupščine Savinjsko-
šaleške gospodarske zbornice.
Delegati skupščine, mozirska občina
ima 16, velenjska pa 42 delegatskih
mest, so na volilni seji izvolili nove
organe in telesa zbornice. Za pred-
sednika zbornice in njenega izvršil-
nega odbora je bil ponovno izvoljen
Ivo Kos, ki bo na čelu zbornice v
prihodnjem štiriletnem obdobju. Na
seji skupščine so spregovorili o seda-
njem gospodarskem trenutku,
obravnavali in sprejeli pa so tudi
programska izhodišča za delovanje
Savinjsko-šaleške gospodarske
zbornice in potrdili njeno vsebinsko
in kadrovsko dopolnjeno organizira-
nost.

Vsebinska preobrazba zbornice
vsekakor mora zagotoviti njen večji
vpliv na delovanje skupščinskega si-
stema na vseh ravneh, zbornica bo
morala pripravljati bolj kakovostna
gradiva, zlasti na razvojnem področ-
ju, pri naložbah in drugod; morala
bi biti nosilec povezovanja gospo-
darstva na vseh področjih, naslednja
naloge je pomoč manjšim delovnim
organizacijam pri uveljavljanju v šir-
šem prostoru; morala bi biti tudi
nosilec združevanja dela in sredstev
z nerazvitimi področji v Sloveniji in

Jugoslaviji, prav na tem področju pa
so doslej že veliko storili.

Temelji za boljše delovanje zbor-
nice v prihodnje so torej utrjeni.
Uveljavilo se je prepričanje o njeni
vlogi in pomenu, pa tudi pripravlje-
nosti za sodelovanje ne manjka v
obeh sosednjih družbeno-političnih
skupnostih. To je potrdila tudi raz-
prava.

Predsednik skupščine občine
Mozirje Lojze Plaznik je novemu
vodstvu in organom zaželel čim
boljše delo in izrazil vso pripravlje-
nost občine Mozirje za sodelovanje
in pomoč. Podobne so bile tudi
besede predsednika izvršnega sveta
SO Velenje Boža Lednika, ki je še
posebej poudaril zadovoljstvo, da je
izvršni svet dobil primerne sogo-
vornika pri reševanju najrazličnejših
zadev in problemov. Pomembno je
le, da v bodoče z dogovarjanjem in
delitvijo dela odpravijo dvojnost de-
lovanja v posameznih primerih in
tako zagotovijo večjo delovno učinko-
vitost. Temelji so torej postavljeni
in popotnica obetavna, potrebno pa
bo veliko naporov, da si bo Savinjsko-
šaleška gospodarska zbornica
zagotovila pravo vlogo in pomen.

J. P.

O zaključnih računih

Sindikati je tudi letos poskrbel, da
so se poročila o poslovanju in
osnovni podatki o zaključnih raču-
nih obravnavala z delavci na zbiorih.
Na obč. odboru sindikata so poja-
snili letošnji potek te pomembne
akcije, katere namen je bil približati
delavcem podrobnosti in vsebino o
letnem gospodarjenju delovne orga-
nizacije. Tako so bili sindikati nosil-
ci naloge, poskrbeli pa so tudi za kar
se da enostavno poročanje o poslo-
vnih dogodkih in uspehih. Splošna
ocena je bila, da so bile obravnave
plodnejše, kot prejšnja leta, da so
bile skrbno pripravljene in tudi bolj-
ša udeležba je označevala potek.
Član predsedstva Franček Boršnak
je ugotovil, da so razprave najboljše
pripravili v Glinu, GG Nazarij in
Gorenju-MGA. Medtem ko so v
Elkroju imele na postopek pripom-
be družbeno-politične organizacije,
ker v njihovih sredinah poročilo
niso obravnavali. Tudi vodja TOZD
ni pripravil poročila. Podobno je
bilo v dveh solah in to na Ljubnem
in Lučah. Na sindikatu so ugotovili,
da so njihova vodstva v vseh DO
pravočasno opozarjala na obravnave
po zaključnem računu in se tudi
dogovorila za način. Le po nekod
torej ni bilo pravega odziva, na
dogovorjeno.

Ko je Franček Boršnak govoril o
letošnjih izkušnjah, je poudaril, da
so bile razprave najbolj plodne v
samoupravnih delovnih skupnostih.

To potrjuje dejstvo, da delavci raje
govorijo v manjšem krogu, saj so v
to sredino vraščeni in tako učinko-
viteje sodelujejo pri razreševanju
raznih vprašanj. Ocenjuje se tudi, da
so bile letošnje priprave boljše od
lanskih. Opaziti pa je bilo, da so
delavci premalo posegali v razprave,

posebno na zbiorih. Izrazili pa so
zaskrbljenost nad prehitro rastjo živ-
ljenjskih stroškov. Ponekod so imeli
pomisleke na notranjo delitev glede
na tisti del dohodka, ki odpade na
osebne dohode, grajali so tudi ne-
moč sindikata ob tako hitri rasti
življenjskih stroškov.

Mladi nezadovoljivo organizirani

Kljub temu, da je čutili mla-
de vse bolj v naših krajevnih
skupnostih, meni sekretar ob-
činske konference ZSMS Mozir-
je, Miha Venek, da so še prema-
lo dobro organizirani. Manjka
jim izkušenj in zato se ponekod
še ne vključujejo v željenem
obsegu.

V naši občini dela 38 organi-
zаций ZSMS, sem vključujemo
tudi aktivne mladih združnikov
in Zgornjesavinjski študentski
klub.

Občinska konferenca ugotav-
lja, da se veliko premalo vklju-
čujejo mladi nad 18 let starosti.
Tako se srednješolci še udeje-
stvujejo, manj pa visokošolci.
Seveda so tudi izjeme, kot morda
v Šmartnem, kjer prav študen-
ti pripravljajo skupaj z dija-
ki krajevni list Mlada lipa. Tudi
v delovnih organizacijah se mla-
di prebikbo povezujejo. V glav-
nem velja torej trditev, da so
nosilci vsega prizadevanja sred-
nješolci!

Nedvomno bi se morali mladi
v krajevnih skupnostih bolj uve-
ljavljati. Pa se dogaja, da se
združujejo v kulturni dejavnosti
in od tam posegajo v delo mla-
dinske organizacije, namesto da
bi bilo obratno. Mladinska orga-
nizacija mora usmerjati delo
mladih v vseh smereh, torej tudi
v društvi in krajevnih samo-
upravi. Tako bi povezano zastopali
stališča mladih v vseh druž-
benih sredinah. Vse to je posledica
slabe organiziranosti, seve-

da je to površna ocena, saj so
razmere od primera do primera
različne. Morda je temu krivo
tudi dejstvo, da krajevne organi-
zacije SZDL premalo vključuje-
jo mlade v delo, tako se na
sploh malo sliši glas mladih!
Seveda je veliko odvisno od
ljudi, ki razne organizacije vodi-
jo.

Ko je bil govor o težavah
mladih je Milan Venek opozoril

na pomanjkanje stanovanj za
mlade. Tudi pri dodeljevanju
štipendij niso povsem enotni,
pri tem seveda odločno prema-
lo sodeluje naš študentski klub.
Verjetno pa je tem okoliščinam
kriva tudi premajhna vnaša
mladih, da bi težave izražali na
pravem mestu. Sicer pa tudi
pobude občinske konference
naletijo včasih na gluha ušesa.

Dejavnost kluba samoupravljalcev

Pa ne samo zato, ker je pač spet eno leto za nami in ker je že uveljavljena praksa, da se tudi širša javnost seznani z dejavnostjo kluba in njegovimi rezultati, pa morda tudi s pomankljivostmi, problemi, iskanji in hotenji, pač pa tudi, in predvsem zato, da se prav ta javnost ustvarjalno vključuje v delo kluba. Ker pa javnost ni namišljena vsota posameznikov, pač pa so to ljudje z vsemi problemi, stiskami, pa tudi z željami po napredku, znanju in novih izkušnjah...

Časi, v katerih živimo, so nedvomno precej zapleteni in terjajo od vseh nas temeljit obračun z vsemi slabostmi, katerim smo priča danes, pomenijo pa tudi izziv samoupravljanju, za katerega pa smo in moramo biti prepričani, da je sposobno premagati vse te slabosti in napake iz preteklih let.

Vendar pa samoupravljanje ni sistem, ki bi lahko obstajal sam po sebi, pač pa ima tudi svojo ekonomsko osnovo, t.j. družbeno lastnino sredstev za proizvodnjo, nedvomno pa tudi institut odgovornosti, ki pa je dokaj konkreten, vsaj moral bi biti. Odgovornost za neko odločitev je sicer lahko skupna, če smo takšno odločitev seveda skupno sprejeli, pa naj bo to odločitev strokovnega kolegija, političnega vodstva ali kolektiva — vendar pa ima vsaka odločitev tudi svoje posledice. Prav tako za vsako odločitvijo stojijo popolnoma konkretni ljudje, z imeni in priimki seveda.

Samoupravna socialistična družba, kot je naša, nikakor ni družba brez konfliktov in protislovij. Ta so bila v vseh njenih razvojnih fazah različno prisotna in bodo prisotna. Vsa protislovja bomo toliko uspešneje kot družba, pa tudi kot posamezniki lahko uspešno reševali, kolikor bo naš odnos do dela, do družbene lastnine, proizvajalnih sredstev in do samoupravljanja takšen, da se bomo zavedali, da je od tega odvisen obstoj ter razvoj družbe, kakor tudi posameznika v njej.

Nedvomno pa je učinkovitemu delu, ustreznemu odnosu do družbene lastnine ter ustvarjalnemu vključevanju delovnih ljudi in občanov v samoupravno odločanje potrebno precej znanja in novih spoznanj ter novih izkušenj. V teh okvirih je funkcija kluba samoupravljalcev lahko precej pomembna, zlasti na področju vzpodbujanja ustvarjalnosti, samostojne pre-

soje in ne nazadnje tudi osveščanja.

Za leto 1982 lahko trdimo, da je bila dejavnost kluba kar precej razgibana. Izvedli smo volitve v organe kluba, na področju informativne dejavnosti smo prišli na učinkovitejši in oblikovno ter vsebinsko privlačnejši način obveščanja, nadaljevali smo z zbiranjem gradiva za arhiv samoupravnih splošnih aktov OZD, dopolnili smo zbirko sodobne strokovne literature, ki jo koristimo pri družbenem in političnem izobraževanju; izdelan je bil skupen program družbenopolitičnega izobraževanja in kluba samoupravljalcev.

Preko kluba so bile organizirane številne oblike družbenopolitičnega izobraževanja.

Poleg navedenega je klub pravil in razdelil „Opomnik za delo organov v disciplinskem postopku“ članom disciplinskih komisij in predsednikom osnovnih organizacij sindikata.

Organiziral pa je tudi razgovor s predsedniki disciplinskih komisij. Nabavljeni so bili priročniki za izobraževanje delegatov in izvršene vse priprave nanj. Vendar pa smo pri tej pomembni nalogi kluba nekoliko zakasnil, saj so se pojavili v mesecu novembru finančni problemi in sicer zaradi dveh razlogov:

1. Neporavnane obveznosti posameznih ustanoviteljev do kluba (nekateri celo za tri leta — sedaj je ostal le še en takšen primer in upamo, da bo svoje sprejete obveznosti tudi izpolnil).

2. Zaradi dokaj obširne aktivnosti in ne nazadnje tudi zaradi povečanih stroškov, na katere nimamo vpliva.

Klub se je v preteklem letu povezoval tudi navzven, npr. s Centrom za družbenopolitično izobraževanje pri FSNP z udeležbo predstavnikov kluba, z udeležbo na srečanju samoupravljalcev Jugoslavije.

V lanskem letu se je na pobudo MS ZSS Celje poskušalo oživiti medklubsko sodelovanje v celjski regiji. Takšno povezovanje in sodelovanje, pa tudi pobuda zanj, je dobrodošla in koristna, seveda če ni bil to le brezuspešen poskus povezovanja. Povezovanje je lahko učinkovito le, če ima skupno opredeljene cilje in če te cilje poskušamo s povezovanjem dejansko skupno doseči.

P. M.

V Glin prihajajo številne skupine vedoželjnih mladih

Kje občan stalno ali začasno prebiva?

Republiška skupščina je v mesecu februarju tega leta sprejela nov zakon o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, ki vsebuje precej novosti na tem področju glede na veljavni zakon, ki je bil sprejet leta 1974. Občane želimo z kratkim povzetkom predvsem z novostmi tega zakona, seznaniti z obveznostmi, ki izhajajo iz njega.

Z novim zakonom se daje velik prispevek k bolj točnim evidencam o tem kje občani stalno ali začasno prebivajo. Netočnosti v registru prebivalstva namreč dosegajo že takšne razsežnosti, da motijo nekatere zelo pomembne dejavnosti v občini (volitve, referendum, civilna in narodna zaščita, delo pravosodnih organov itd.).

V zadnjem času pa to predstavlja še poseben problem v obmejnih občinah, med katere spada tudi naša, in sicer zaradi pridobitve maloobmejne preputnice, ki postaja zaradi zadnjih ukrepov vse bolj iskana in cenjena.

Fiktivne prijave (neresnične) pa se pojavljajo tudi zaradi izogibanja obveznosti ali iskanju takšnih ali drugačnih koristi (področje davkarije, obrti itd.).

Dosedanji zakon upravnemu organu za notranje zadeve ni omogočil učinkovitega nadzora nad točnostjo podatkov iz prijav občanov. Postopki za ugotavljanje fiktivnih prijav so zapleteni, dolgotrajni in praktično neučinkoviti, ker ima odločba o ugotovitvi fiktivne prijave le značaj odjave in tako ne omogoča novih zlorab na tem področju. Novi zakon pa rešuje problem fiktivnih prijav predvsem z možnostjo preventivnega ukrepanja organa — se pravi, da ima organ pravico v primeru dvoma o resničnosti podatkov od občana zahtevati ustrezna dokazila o resničnosti naslova. Prav tako lahko upravni organ odkloni prijavo stalne-

ga prebivališča in vpise občana v razvid začasno prijavljenih oseb za čas dokler ne ugotovi resničnost podatkov prijave.

K večji disciplini pri prijavah prebivališča naj bi prispevala tudi določila, ki preprečuje prijavo stalnega prebivališča v prostorih, ki so namenjeni za počitek in rekreacijo — vikendih. Na področju začasnega prebivališča pa je največja novost v tem, da je ta prijava časovno omejena na eno leto. V primeru daljšega začasnega prebivanja pa mora stanodajalec oziroma občan prijavo obnoviti v osmih dneh od preteka enega leta. Če občan tega ne stori se briše iz razvida začasno prijavljenih oseb.

Prijava in odjava stalnega prebivališča in prijava spremembe naslova stanovanja je obvezna za vse občane. To obvezo morajo opraviti oz. jo je treba prijaviti v osmih dneh od naselitve oz. spremembe naslova stanovanja. Ugotavlja se, da to dolžnost odlagamo in ne izpolnjujemo, zato bo verjetno marsikdo presenečen, ko bo moral svojo površnost ali celo malomarnost plačati z nemalo denarno kaznijo.

Prav tako so poostrene materialne sankcije tudi za gostinske in druge organizacije, ter občane, ki za plačilo sprejemajo turiste na prenočišče in počitek, če svojih obvez po prijavnomojavnosti službi ne bodo izvrševali pravočasno in dosledno.

K zagotavljanju doslednega izvajanja zakonskih določb in vzpostavitvi realnejših evidenc naj bi prispevala tudi določila, ki zavezujejo organizacije in skupnosti, državne organe, hišne svete, društva in občane, da so dolžni skrbeti za dosledno izvajanje določb tega zakona.

Načelnik oddelka za notranje zadeve
ANKA SIVEC

Bili so pozorni do nas

Mladinci v Bočni so pripravili prijetno proslavo v počastitev dneva žensk.

Nad vse lepo presenečenje je bilo za vse udeležence že podeljevanje čestitk in šopkov pomladnega cvetja. To smo prejele pred vhodom v dvorano, ki je bila lepo okrašena. Tako je bilo vzdušje mahoma zelo slovesno.

Uvodne misli je povedal mladinec, ki je v lepih stvkih opisal življenje in delo žensk, posebno še mater. Seveda je bil prisrčen pozdrav ciscibanov za nas posebno doživetje. Pa tudi recitacije in lepo zapete pesmi prvo-

solčkov so nas globoko razveselile. Pravi val smeha je povzročil kratek prizor! Vsi si pač želimo tudi kaj veselega in smešnega. Pod vodstvom Irene Rihter nam je zapel še moški pevski zbor, tudi ta nas je navdušil. Tako je kar prehitro minil čas proslave.

Res lepo in prisrčno so mladinci razveselili ženske našega kraja. Ta večer je pomenil za nas vse prijetno presenečenje za katerega smo resnično hvaležne. Vsem mladincem prisrčna hvala!

MARIJA ŽMAVC

Uresničiti načrte v Bočni

Nov sestav sveta krajevne skupnosti obeta dobro delo, meni Matevž Požarnik, ki je prevzel predsedstvo. Seveda bo treba najprej najti skupen jezik v vsem, potem tudi delo ne bo težko. Kot kaže so vsi resno vzeli obveze v krajevni samoupravi, le en sam član tega ne misli, saj ga še ni bilo na seje sveta, čeprav jih je bilo med tem že nekaj. Sicer pa naši krajski se vse premalo cenijo napore v krajevni skupnosti, ali z drugimi besedami, premalo se vanje vključujejo. Če bi se več, bi bilo delo še uspešnejše.

Kaj načrtujejo? Najprej želijo uresničiti naloge, ki so zajete v srednjeročnem načrtu. Med te sodi razširitev pokopališča, ki postaja že pretesno. Vse možnosti so, da bi povečali prostor za pokope v nadaljevanju sedanjega. Radi bi zgradili še mlilsko vežico, saj se zavedajo potrebe po njej. To sta dve zahtevni nalogi. Ne toliko po izvedbeni plati, kot zaradi gnotnega stanja, ki v krajevni skupnosti ni zavidljivo. Gotovo je, da ne bodo zmogli brez sredstev iz samoprispevka, ki se pripravlja v maju letos. Načrt namreč predvideva, da bi se kar znaten del sredstev, ki bi jih nabrali s samoprispevkom namenili krajevnim skupnostim. Tako bi te lahko uresničile nekatere pereče krajevene probleme. Torej brez samoprispevka ne bo šlo!

Seveda pa nameravajo posodobiti še nekatere ceste. Sicer pa je to stalna naloga v krajevnih skupnostih. K temu bi še radi dodali, da je za nove telefonske priključke v kraju in okolici veliko zanimanje. Seveda pa tudi tu ne bo šlo brez skupnih sredstev, saj mora biti

na red nova centrala v Mozirju, ki bo imela takšne zmogljivosti, da bo mogoče vključevati nove naročnike. Sicer pa je vse pripravljeno, vendar pa je uresničitev gradnje v Mozirju odvisna od skupnih sredstev.

Matevž Požarnik meni dalje, da bo sedaj kraj spet zaživel, saj je dvorana popravljena in prireditve so spet lahko in to vseh vrst. Saj je znano, da so v Bočni radi zapeli, zaigrali in se poveselili. K temu, da je dvorana spet usposobljena je veliko pripomogla zagnanost mladine, ki

Matevž Požarnik

je krepko prišla za delo. Sicer pa je v kraju dobro sodelovanje med družbeno-političnimi in drugimi organizacijami na eni in KS na drugi strani. To seveda pomeni, da bo s skupnimi močmi šlo! Ni nam pa všeč način dodeljevanja novih števil s katerimi razpolagajo kar sami poštarji in nas v kraju niti ne vprašajo za mnenje. Takšno ravnanje PTT ni na mestu, saj vzbuja med ljudmi občutek, da gre za neke zveze, ki seveda niso zgolj poštno...

Nova tehnološka pridobitev v GLIN Nazarje

V tovarni ivernih plošč že tretji mesec obratuje poseben stroj za proizvodnjo iverja. Konstrukcijsko je stroj tako prirejen, da lahko predeluje v iverje tudi gozdne sortimente daljše od enega metra. Tako je odpravljen naporno delo razlagovanja in cepjenja hlodovine na skladišču tovarne oziroma v gozdu. Delovanje stroja je povsem avtomatizirano ne da bi se morale delavčeve roke dotakniti lesa. Nabavna cena skupaj z montažo je bila 100 milijonov N din, izračuni prihrankov pri materialu in delu pa kažejo, da bo investicija izplačana v slabem letu in pol.

MARIJAN DOBROVC

Čebelarji so zborovali

Občinska zveza čebelarških družen je imela letno skupščino. Ob tej priliki so podelili odličja Antona Janše, prejeli so ga prizadevni in zaslužni čebelarji Ivan Presečnik, Franc Bezovšek, Ivan Zavolovšek, Jože Klemenšek, Anton Krefl, Franc Marovt, Alojz Bider, Franc Lesjak, Jože Prušnik, Ferdo Brinjavc, Jože Goltnik, Maks Senica in Srečko Lamut. Sledilo je poročilo o delu in ostala poročila. Izvolili so nove organe zveze, predsednik pa je ostal Srečko Lamut, ki je že doslej uspešno vodil to pomembno organizacijo. Navzoči so sprejeli načrt dela za leto 1983 in še proračun. Čebelarji so obžalovali, da se njihovega zbora ni udeležil nihče od povabljenih gostov.

Brez truda ne gre

Stavbno pohoštvo se je kot tretja temeljna organizacija v GLIN Nazarje vpisala letoš med izvoznike.

V februarju so odpotali prvi kamion lepjenih profilov za zahodnonemškega naročnika v vrednosti 1,2 milijona ND. Za izdelke so zelo ostre zahteve z vidika kvalitete lesa in izdelave. Za prvo pošiljko je bilo potrebno vložiti dosti truda, posebno še pri zagotovitvi dovoljene količine lesa, primerne kvalitete in teksture. V temeljni organizaciji korajžno načrtujejo odpremiti temu naročniku vsak mesec en kamion takšnih izdelkov, kar bi bil velik napredek na področju izvoza iz te proizvodnje.

Zelo obetavni so tudi izgledi pri izvozu za temeljno organizacijo Iverna. Že v letu 1982 se je tu povečal izvoz dvakrat in je predstavljala njegova vrednost 14,5 % celotne realizacije. Na seznamu izvoznih izdelkov so v letošnjem letu predvsem pomembni proizvodi iz oplemenitenih plošč: stenske obloge, police, pohištveni sklopi in formati oplemenitenih plošč. Celotni izvoz je planiran za letoš v vrednosti 81 milijonov ND. Vsi pa se zavedajo, da bo doseči tako zastavljen plan izredno odgovorno in zahtevna naloga še posebej, ko vedo, da bodo proizvodnjo spremljali že znane težave pri dobavih reprodukcijskih materialov in rezervnih delov.

MARIJAN DOBROVC

S kresničko je varneje

Republiški zakon o varnosti cestnega prometa med drugim določa tudi novost, da morajo ponoči ali ob vsaki zmanjšani vidljivosti vsi pešci med hojo po cesti izven naselja nositi ustrezni svetlobni — odsevni obesek ali tako imenovano „kresničko“. Otroci do 14. leta starosti morajo začeti to telo nositi takoj, za odrasle pa velja šele od 1. 1. 1984.

Namen nošenja „kresničke“ je, da vozniki pešca ob zmanjšani vidljivosti in ponoči čim hitreje zagledajo in tako lažje preprečijo morebitno nezgodo. Svetlobno-odsevno telo —

kresnička omogoča vidnost do 300 m pri osvetlitvi z dolgimi lučmi in 120 do 150 m pri osvetlitvi z zasenčenimi lučmi, kar pri normalni hitrosti vozil na cesti povsem zadostuje, da voznik na tako razdaljo vozilo ustavi, če je potrebno.

Ker je kresnička predpisana z zakonom, so plačniki kresničke starši otrok. Cena kresničke je 28,00 din. Po sklepu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri SO Mozirje bo v ta namen svet prispeval 8,00 din, medtem ko bo prispevek staršev za otroke le 20,00 din.

Nedvomno je uvedba nošenja „kresničke“ za varnost vseh nas zlasti otrok ob zmanjšani vidljivosti in v temi velikega pomena za varnost, zato je prav, da akcijo podpremo, starši in v šolah pa poskrbijo, da ob zmanjšani vidljivosti in v temi ne bodo otroci brez obeska.

„Za večjo varnost naših otrok naj „kresnička“ postane stalna sestavina otrokove garderobe.“

SPV

Iz Solčave . . .

Pustna sobota je bila zelo živahna. Tudi letos je domače prosvetno društvo pripravilo prireditev Občni zbor vinarske. Da so Solčavani vztrajni kaže tudi to njihovo 17. zborovanje. Jasno je, da so na tej že kar udomačeni prireditvi obrali vse kar se je le dalo. V veselem tonu pa so izražali tudi predloge za izhod iz vsakodnevnih težav. Ljudje so napolnili dvorano do poslednjega kotička, kar potrjuje resnico, da se podobnih prireditev veselijo in jih znajo tudi vrednotiti. Če bo držalo, kar so obljubili kulturni delavci v kraju, bo tudi v prihodnje vsako leto podoben „zbor“.

Srečanje najodgovornejših je bilo v Solčavi, da bi skupaj proučili pereča vprašanja razvoja. Prišli so predstavniki občine s predsednikom Alojzem Plaznikom na čelu, odgovorni iz vrst družbeno-političnega življenja v kraju, predstavniki društev in krajevne samouprave.

Razprava je bila zelo živahna in je nakazala vrsto težav pri delovanju raznih organizacij. Le malo je tistih, ki se res dejavno vključujejo. Tudi z delegacijami ne morejo biti zadovoljni, saj so mnogi sklici nespletni. Krajane seveda tarejo še druge nevesočnosti, kot pomanjkljiva preskrba, popravila potrebne pokopališče, turistični razvoj kraja in Logarske doline in še bi lahko naštevali.

Ko je beseda nanesla na predstojči referendum so menili, da bi morala k stroškom kolektorja več prispevati industrija, da bi zdravstvo razvijali pretežno v Nazarjah, kjer je industrijski center, za šolo v Mozirju pa naj bi prispevale več tiste sredine, ki jo bodo potrebovale. Kot

primer za slednje so navajali dejstvo, da so v Solčavi vsa sredstva namenili za večnamensko zgradbo v kraju. Tudi s predvidenimi sredstvi iz samopriskevka se ne strinjajo, ker je pač Solčava najmanjša krajevna skupnost in bi tako dobila najmanj sredstev, čeprav njihovo kmetijstvo in gozdarstvo veliko prispeva v celoten dobrobit občine. Sicer so pa prepričani, da bo dobro premišljen program zagotovil tudi tretjemu glasovanju za samopriskevke uspeh!

Dan žensk je minil v zname. nju tekmovalca na sankah. Športno društvo in krajevna organizacija SZDL sta pripravila to tekmovalstvo za ženske. Proga je tekla od kmeta Icmanka do Loga. Tudi tokrat so pokazale naše ženske vnebo za sodelovanje, saj se jih je udeležilo prijetnega tekmovalca kar lepo število. V lovskem domu so nato v prijetnem vzdušju razglasili rezultate in podelili nagrade. Seveda ni manjkalo potem še dobre volje ob zvokih harmonike. Domselni organizatorji so obljubili pripraviti tudi v naslednjem letu podobno srečanje. Poleg tega so pripravili v šoli kulturno prireditev v počastitev praznika žensk. Tako je v Solčavi tudi ob tej priliki bilo lepo.

Lovska konferenca je letos potekala v znamenju lanskoletnih uspehov. Zgradili so svoj dom na katerega so prav vsi ponosni. Pa tudi sicer so dobro gospodarili, tako je letni obračun dela potekal v zadovoljstvu. Izvolili so nove organe upravljanja in sprejeli delovni načrt za leto 1983.

F. PODBREŽNIK

Pesem po ustnem izročilu

Znani kulturni delavec iz Gornjega grada Alojz Mavrič je kot dolgoletni gozdni delavec zbral marsikatero zanimivost iz življenja nekdanjih delavcev, ki so si v obširnih gozdovih služili kruh. Tako pove izročilo, da drvar niti na smrtni postelji ni mogel odpustiti trdoti jelkine grče. O tem je napisal pesem — Drvarska:

Utrujen vleče svoj korak
v mraku h gozdni koči,
spočiti ude si v noči,
ki dan ji spet sledi težak.

Zarana tolče malarin
po hoje trdi grči,
da hlad po lesenih drči
pozimi spravljal bo s planin.

Pomladi zopet isti boj
s trdoti grče v hosti,
nenehno z njo se bosti
grenak drvarja je obstoj.

In končno pride smrtni krč
trpečih dni zadosti
in nikoli ne oprostí,
hudobni hoji trdih grč.

90 let planinstva

Še pred, posebno pa po ustanovitvi Savinjske podružnice SPD, je veljala glavna skrb označevanju planinskih poti. Vzporedno pa so si prizadevali graditi slovenska planinska zavetišča.

Že po prvem letu dela so uredili in označili 40 poti v Gornji Savinjski dolini, na Mrzlico, Goro Oljko, Uršljo goro, Boč, Lisco in še druge. Že leta 1903 so lastniki zemljišč v Lučah in Solčavi dovolili le SPD označevanje poti in tako izključili iz teh prizadevanj nemška društva. To je bila pomembna odločitev, ki je kazala visoko narodno zavest naših ljudi.

Kot prva slovenska koča je bila leta 1894 odprta Orožnova koča na Črni prsti. Še istega leta so odprli tudi Kocbekovo kočo na Molički planini pod Ojstrico. Zanimivo je, da je bila Kocbekova koča le pol ure oddaljena od nemške na Korošici.

Že leta 1896 (5. 10.) so odprli Mozirsko kočo pod Goltmi, komaj leto kasneje pa Lučko kočo nad Mrzlim dolom, to je med Dleskovcem in Ijstrim vrhom. Po Kocbekovem prizadevanju so leta 1898 postavili tujecev nad našim narodom.

M. AUBREHT

Morda bodo tudi sami nekoč gojenci vojaške šole v Zagrebu? Med obiskom vojaške šole kopenske vojske so imeli mladi možnost videti urejenost učnih sob, zelo prijazno pa se je z njimi pogovarjal predavatelj—vojaški strokovnjak.

Obrambni krožek na šolah

Komisija za usmerjanje mladih v vojaške poklice pri predsedstvu OK SZDL Mozirje je v zadnjem času, predvsem pa v letošnjem letu zelo aktivna. Na seji dne 9. marca 1983 pa je obravnavala zlasti dvojje vprašanje: delovanje obrambnih krožkov na osnovnih šolah in razprava ter sprejem programa dela komisij za leto 1983. Na seji so člani komisije poročali o obiskih na osnovnih šolah, kjer so se dogovarjala o delovanju obrambnih krožkov, o njihovih programih, ter kako se naj bi vključevali v delo krožkov zunanji sodelavci, ki bi pomagali izvajati program. Dogovorili so se, da se bodo kot zunanji sodelavci vključili rezervni vojaški starešine, teritorialna obramba, organi oddelka za LO, mladina, rdeči križ, borci in še kdo drug. Ti naj bi tudi prevzeli pri usposabljanju tiste teme, ki strokovno odgovarjajo tem organom ali organizaciji. Tako naj bi starešine prevzele teme iz topografije in orientacije, teritorialna obramba iz obo-

rožitve, tehnike in ABH sredstev, rdeči križ iz prve pomoči, borci iz NOB-e, organi oddelka za LO predvajanje filmov SLO, torej vsak po svoji stroki in sposobnostih, komisija za usmerjanje mladih v vojaške poklice, pa naj bi organizirala razne strokovne obiske v vojaških šolah, vojašnicah, ter skupaj z strokovnimi organi šole in zavoda za zaposlovanje prikazala vse vrste vojaških poklicev v JLA. Tako strnjeni program usposabljanja mladih v osnovnih šolah bila bi trda podlaga za uspeh in pridobivanje za vojaške poklice.

In na kraju so se tudi dogovorili kako bodo sprejeli obisk gojencev in njihovih starešin iz srednje tehnične šole JLA iz Zagreba, ki naj bi predvidoma obiskali naše osnovne šole v aprilu ali maju letos. Iz razprave in sklepov komisije se je videlo, da bodo obrambni vzgoji mladih na osnovnih šolah v bodoče posvetili več pozornosti.

FRANC OMLADIČ

Naša letna konferenca

Taborniki Odreda „Savinjskih partizanov“ smo se v petek 24. 12. 1982 zbrali na svoji redni letni volilno-programski konferenci. Na svoj zbor, ki smo ga imeli v lepih prostorih delavskega doma Nazarje smo se tokrat dobro pripravili.

V mesecu oktobru so imele svoje redne letne konference vse delovne enote. Na teh zborih smo ugotovili številčno stanje, izbrali ali potrdili smo vodnike in vodstvo čet od starešin, ki so družbenopolitični delavci v KS do načelnikov, tajnikov, blagajnikov, gospodarjev, ekonomov, propagandistov. Tako sedaj v OSP deluje 8 enot.

Vse enote imajo dobra vodstva, ki jih tvorijo taborniki v starosti od 12 do 16 let z 2 do 4 letnim stažem v taborniški organizaciji.

Vse tri enote (Mozirje, Nazarje, Rečica) so izbrale svoje delegacije v konferenco OSP — Mozirje in Rečica po 10 članov, Nazarje pa 14 članov.

Tako smo delegati (in tudi drugi taborniki) ki smo se zbrali (velika večina v novih krajih), prvo dvignili pred domom zastave ob petju himne, kakor taborniki to vedno delamo.

SVARUN

Državno prvenstvo na Ljubnem

Prizadevni delavci pri Smučarsko-skakalnem klubu na Ljubnem ob Savinji so v soboto popoldne uspešno opravili še eno zahtevno nalogo. Na tamkajšnji 65-metrski skakalnici so se namreč za naslov državnega prvaka pomerili mlajši mladinci, ki so na prvenstvo prišli iz sedmih slovenskih klubov. Ljubenski skakalci so s tem tekmovalcem počastili tudi 40-letnico smučarskih skokov v tem kraju in so na uvodni svečanosti obudili spomine na prehojeno pot.

Na vzorno pripravljeni skakalnici je s precejšnjim naskokom zmagal Martin Škerjanc iz Kranja, tekmovalci za njim so bili izredno izenačeni, med deseterico pa se je uvrstil tudi Izток Golob iz Titovega Velenja.

Rezultati: 1. Škerjanc (Triglav), 2. Verdev (Braslovce-Andraž), 3. Debelak (Litija), 4. Mur (Žiri) in 5. Dolenc (Triglav).

J. P.

Še o pretresljivem pismu

V prejšnji številki smo objavili pismo, ki je bilo napisano leta 1942. Številni bralci so nas obvestili o imenu in kraju pisca. Hvala za sodelovanje.

Pismo je pisala Franciška Jeraj-Slatinšek z Rečice. Bila je žena Alojza Jeraja, ki je že pred drugo vojno delal v takratnem občinskem odboru, bil je tudi odbornik rečiške hranilnice in sploh razgledan človek. Povezal se je že leta 1941 z OF in je ostal vse do konca vojne zvest svojim načelom. Slavka Blekač, rojena Jeraj je povedala, kako je prišlo do vzidave pisma. Ko so v hiši zazidovali nekdanjo omarico v steni je prišlo do odločitve, da ovekovečijo trpljenje slovenskega ljudstva na

papir, ki bo vzidan na tem mestu. Tako so storili, mati Franciška, ki je slovela po tem, da je veliko brala in rada pisala je pripravila pismo, ki smo ga objavili. Papir so položili v pločevinasto škatlo in ga tako vzidali. Niso pomislili na to, da bo rja storila svoje in poškodovala papir. Ko so pred kakimi 15 leti urejali kopalnico so razdrli zid, da bi vanj vzidali okno in tako so naleteli na leta 1942 napisano izročilo. Kot pravi Slavka Blekač so takrat leta 1942 le malo verjeli, da bodo preživeli čas vojne in preganjanje po okupatorju, zato so verjeli, da bo zapis našel kdo po naključju dolga leta po nepozabnem trpljenju naših ljudi.

A. V.

Zadrečke zdrahe

No, takoj je treba povedati, da ne gre za kakšne prepire, ampak gre le za domiselnost gornjegrajskih kulturnih delavcev. Ko so razmišljali o letošnjem odrskem delu niso oklevali spraviti Goldonijevo igro v

zadrečko okolje. Že Niko Kuret je svoje čase prevedel igro Zdrahe na vasi v slovenski jezik. Pozneje je Mirko Rupel poskrbel za besedilo v primorskem narečju in ko je dr. Aci Urlep, prizadevni režiser PD Gornji grad, predlagal, da bi za spremembo priredili besedilo v zadrečnem narečju in ga igrali kot da se vse skupaj dogaja med obema vojnima v Bočni in Gornjem gradu, so seveda takoj soglašali. Dela sta se lotila Ida Cajner in Jože Venišnik in tako je prišlo do Zadreckih zdrah. Za oder so poskrbeli, kar sami so pripravili zelo ustrezno sceno. Za igro so izbrali 13 igralcev, ki seveda vsi dobro obvladajo zadrečko narečje. Dogodki so zelo živahni in prikazujejo nekdanje življenje v flosarskih krajih. Flosarji gredo na rajžo, ženske pa pleteničijo doma zdrahe. Ne samo, da je igra duhovita, tudi zanimiva je, to pa v glavnem zaradi dobrega igranja in zelo ustreznih likov.

Med vajo v Gornjem gradu. Jože Venišnik, kot vedno, zelo prepričljiv!

Pod vodstvom dr. Acija Urlepa jo bodo igrali v Gornjem gradu 19. 3. t.l. in najbrž bo spet dvorana pretesna za vse, ki bi želeli doživeti te Zadrecke zdrahe.

Domiselna mladina

Za letošnje leto lahko trdimo, da je zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja v marsičem drugačno od prejšnjih. Tudi razna praznovanja so bolj skromna, zato pa nič manj prisrčna. Tako je bilo opaziti ob prazniku žensk veliko prizadevanje, da bi v vseh sredinah opozorili na vlogo in položaj žensk v naši družbi. Domala v vseh krajih so bile lepo pripravljene proslave. Tudi kolektivi niso zaostajali. Lahko smo veseli, da je končno ta praznik našel odmev v dostojnih oblikah praznovanja.

Podčrtati pa kaže primer v trgovskem podjetju Savinja. Mladina se je odločila pripraviti razstavo ročnih del sodelav tege kolektiva. Predsedstvo mladinske organizacije je razpisalo zbiranje ročnih del in v 3. nadstropju moziške blagovnice so postavili skromno bero letošnjih prizadevanj. Vedo pa, da bodo v bodoče zbrale veliko več primerkov del svojih sodelav, pa še druge dejavnosti žensk mislijo prikazati. Začetek je že razveseljav in pričakovati je, da bo ta oblika praznovanja praznika žensk v Savinji dobila še pobornike drugje.

MONTAŽNA GRADNJA „SMREKA“ Gornji grad p.o. Splošno kadrovskega sektorja

Delovna organizacija MONTAŽNA GRADNJA „SMREKA“ Gornji grad, p.o., skladno s planom delovne organizacije za leto 1983 razpisuje za šolsko leto 1983/84 naslednje kadrovske štipendije:

Poklic	stopnja zahtevnosti	število štipendij
MIZAR	IV	3
TESAR	IV	4
ŽAGAR	IV	2
OSTRILEC ORODJA	IV	2
DIPL. EKONOMIST	VII	1

Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov MONTAŽNA GRADNJA „SMREKA“, 63342 GORNJI GRAD — Splošno kadrovskega sektorja, v roku 20 dni po objavi.

Prijave morajo vsebovati vse listine in sicer:

- prijava na obrazcu 8,40
- življenjepis
- potrdilo o učenem uspehu, oz. opravljenih izpiti

Izkoristiti zmogljivosti malega gospodarstva

Predsednik SO Mozirje Lojze Plaznik je ob našem obisku takole razglabljal o možnostih večjega vključevanja malega gospodarstva v kooperacijo z industrijo. Menil je, da še nismo dali malemu gospodarstvu tistega mesta v našem gospodarstvu ki mu pritiče. Prav na to bi morali v teh časih polagati posebno pozornost, saj lahko malo gospodarstvo v marsičem nadomesti uvoz raznih delov, ki so potrebni v industrijski dejavnosti. Skratka stremeti moramo, da bo obrtništvo dopolnilna dejavnost naše industrije.

Posebej velja omeniti napore posameznih obrtnikov za inovacije. Nekateri so se z njimi že uveljavili. Tu so še velike možnosti, saj imamo med obrtniki veliko mladih in strokovno zelo obetavnih ljudi.

Izkrivljene sodbe veljajo za posameznike, ki od prešernosti ne vedo kaj bi še storili, da bi bolje ustvarjali videz... Dej-

stvo pa je, da tisti, ki sodelujejo z družbenim sektorjem v proizvodnji nimajo česa skrivati. Zato je treba vsestransko podpirati in pospeševati tesno sodelovanje malega gospodarstva z industrijskimi podjetji.

Posebno poglavje je storitvena obrt, te je v nekaterih vejah premalo. Zaradi manjšega dohodka se za njo le težko odločajo, čeprav je zelo potrebna. Morda bomo z ustrežnejšimi predpisi, ki bi bili v prid tej veji obrti, vendarle dosegli večje zanimanje. Če že govorimo o predpisih, potem je treba pridržati tistim, ki menijo, da nekateri od njih ovirajo razvoj malega gospodarstva na sploh. Tu naj omenimo predpis o plačevanju nekaterih družbenih obveznosti, ki ni življenjski in udari tiste, ki redno sodelujejo v pomembnih poslih z družbenim gospodarstvom. Zaradi tega bi morali po delegatski poti doseči spremembe, saj teh odločitev ni mogoče pričakovati od občine.

Glin želi sodelovati

Tako velika proizvodna organizacija, kot je Glin potrebuje vrsto izdelkov, ki si jih danes le težka zagotovi. Zato, meni inž. Marjan Dobrov, je v Glinu volja do sodelovanja z obrtniki, ki bi lahko izdelovali manjkajoče dele, oziroma predmete za tekočo proizvodnjo v Nazarjah. Da je temu tako priča pobuda, ki so jo dali v Glinu, ko so sklicali obrtnike lesne stroke, da bi skupno načrtovali nekatere izdelke. To je bil začetek povezovanja, temu pa lahko sledi širše sodelovanje saj je zanimanje v Glinu živo. Seveda si predstavljajo bodoče odnose zelo organizirano. Glinove možnosti tehnološkega razvoja so dosti zanimive tudi za obrtnike in na temelju teh bi lahko našli v marsičem skupno pot. Znano je, da si obrtniki ne morejo privoščiti raznih raziskav, tako v tehnološkem, kot tudi v tržnem smislu. To lahko torej opravijo za svoje kooperante v Glinu. Ponudba je torej mikavna in seveda resna. Kooperacijo načrtujejo v dve smeri in sicer kot dopolnitev izdelkov Glina in pa v smeri dopolnilnega programa (gotovi izdelki). Dosej so sodelovali pretežno z izdelovalci kovinarske in plastične stroke. Seveda pa odpirajo vrata tudi drugim. Da bi povezovanje teklo v željeni smeri, so v Glinu organizirali lastno službo kooperacije. Skrbijo za razvoj povezave še z lesarji, saj oboji koristijo kot surovino lesno maso in zato bi lahko še lažje našli skupen jezik.

Obrtništvo pravo mesto

Predsednik izvršnega odbora Obrtnega združenja Mozirje Vili Marovt je poudaril, da si išče obrtništvo svoje mesto tudi v gospodarstvu naše občine. Možnosti vključevanja obrtnih zmogljivosti je glede na posamezne panoge veliko. Sedanje gospodarske razmere pri nas silijo v povezovanje, ki ima lahko le dobre uspehe. Volja na strani obrtnikov je, vendar pa so sedaj uveljavljene oblike kooperacije šele začetek hitrejšega razvoja. Treba bo najti še boljše načine vključevanja drobnega gospodarstva v naše gospodarstvo. Ob tem je treba upoštevati možnosti, ki jih posamezni obrtniki ima. To pa narekuje poglobljena prizadevanja, da se v okviru danih prilik izkoristi oprema in znanje obrtnikov. Zato bi obrtniki želeli s kooperacijo doseči več, ne pa morda le posredništvo. Sicer pa se stvari razvijajo v boljše smer! Premalo pa si takšne dejavnosti ne more privoščiti. Več skupnih naporov bi končno omogočilo dohodkovno povezanost v pravem pomenu besede. Če bi govorili o možno: stih povezav v dolini, potem je treba

povedati, da so bili poskusi, vendar pa premalo mikavni. Tako se obrtniki iz doline povezujejo veliko izven naše občine. To pa seveda ni najbolje.

Obrtno združenje v Mozirju je ustanovilo zadrugo za avtoprevoznike. Ta naj bi poskrbela za promet v obe smeri, kar pomeni boljše organiziranost prevoznike dejavnosti, oziroma pomeni boljše izkoriščanje prevoznih zmogljivosti. V zadrugo je za zdaj vključenih kakih 50 prevoznikov, zvečine večjih obrtnikov. Zadruga dela manj kot leto dni in kaže dobre uspehe, seveda pa iščejo še boljše možnosti.

Knjigovodski servis pri Obrtnem združenju se je že uveljavil. Gre za pomoč obrtnikom pri knjigovodskem poslovanju. Za 40 obrtnikov opravlja servis v celoti ta dela, opaziti pa je vse večje povpraševanje, kar pomeni širjenje te dejavnosti. Na dosedanje delo servisa ni pripomb, žal pa zaradi prostorskih možnosti servis ne morejo širiti, čeprav se zato kažejo potrebe. Razumljivo je, da spriči obsežnih organizacijskih nalog obrtniki nimajo veliko časa za vodenje knjig, zato je knjigovodski servis pomembna pridobitev v dolini.

Delavnica obrtnika Mira Cigaleta v Nazarjah

O tehničnih izboljšavah

Vsak obrtnik je nekako prisiljen misliti na tehnične izboljšave, oziroma izume, je v razgovoru povedal Miro Cigale. Če želi uspešno slediti razvoju tehnike si mora sam pomagati. Skratka opreti se mora na lastno znanje, saj je to zanj edino dosegljivo. Jasno je, da si ne more nenehno izpopolnjevati opremo, ki je največkrat uvožena, z novimi nabavami. Torej mora razmišljati kako to ali ono bolje narediti! Tudi na starejših strojih se da doseči marsikatero izboljšavo.

Seveda ne gre pri izboljšavah, oziroma izumih zanemarjati ekonomsko plat. Končno človek dela zato, da bi lahko živel in da bi boljše živel. Če torej nekdo nekaj izumi in si pridobi patent, potem so nagrade iz tega naslova davka proste. Torej za plačilo izuma se ne plača davka. Ko smo povprašali Mira Cigaleta, če nam lahko pove, koliko je izumov v naši občini, oziroma koliko je izumiteljev, nam je pojasnil, da za to manjkajo podatki. Bili bi zanimivi, vendar se nikjer ne zbirajo. Zanimivo bi bilo vedeti koliko ljudi se ukvarja s to dejavnostjo, da bi jo lahko pospeševali. Morda bi zato morala poskrbeti pristojna samoupravna skupnost. Verjetnost pa je večja, da je glede števila izumiteljev v družbenem delu gospodarstva boljše kot v obrtništvo. Verjetno pa mnogo ljudi, ki dela svoje delo opravi kakšno bistveno spremembo, ki ima za posledico

boljše delovne uspehe, pa zanje ne vemo. Škoda! Če bi ti ljudje bili povezani, bi lahko kot organizirana celota postali učinkovitejši, saj več ljudi več ve. Sicer pa tudi sedanje gospodarske prilike zahtevajo večje napore v tem smislu.

Miro Cigale je 15 let obrtnik in ima doslej 3 prijavljene patente, ki so nadomestili uvoz. Čeprav se z inovatorsko dejavnostjo ukvarja le 6 let, pa tehničnih izboljšav ne prijavlja. Prav sedaj pripravlja izum, ki ga namerava predstaviti na obrtni razstavi v Mozirju.

Ko nanese beseda na razmere v našem malem gospodarstvu meni Miro Cigale, da ga ne kaže primerjati s tistim v tujini. Pri nas še vedno nekateri predpisi ne sledijo potrebam v gospodarstvu. Tako so kaj lahko zavora hitrejšemu razvoju obrtne dejavnosti, predvsem tiste, ki dopolnjuje industrijo. V tujini, tako na vzhodu, kot na zahodu so spoznali velik pomen malega gospodarstva za industrijo, saj bo tam, kjer se sodobno proizvodnja vedno potrebno sodelovanje takih obratov, ki izdelujejo manjše sklope, oziroma dele za potrebe industrije. V tem se torej nismo prebrodili tistih kalnih voda v katerih nas obrtnike marsikdaj vidijo površni ocenjevalci. Prav proizvodna obrt, ki sodeluje z industrijo v pogodbenih odnosih je odprta knjiga za družbo, saj ne posluje mimo njenih zakonov in institucij.

Obrtniki brez strehe

Na zadnji seji izvršnega odbora Obrtnega združenja naše občine so izražali zaskrbljenost glede nekaterih predpisov, ki so neživljenjski in prizadenejo prav najprizadevnejše.

Ko so obravnavali težave s prostori so menili, da bi morali najti boljše rešitve od doslej ponujenih. Najprej so se dogovarjali s Savinjo za odkup stare hiše v trgu Mozirje, vendar pa zaradi težav glede nadomestnega stanovanja za stanovalca ni mogoče računati na to možnost. Tudi ponudba stanovniške samoupravne interesne skupnosti ni sprejemljiva. Tako ostaja sedaj le še možnost novogradnje nekje v Mozirju. Tu pa spet manjka ustrezno gradbeno zemljišče. Predlog občine, da bi se to našlo v bližini sedanje

zgradbe Nivoja ob cesti proti Nazarjam mora še počakati načrta, ki bo določil lego kolektorja. Ker se je seje udeležil tudi predsednik SO Mozirje Lojze Plaznik, so obrtniki prosili za hitro reševanje njihove želje po gradbenem zemljišču. Poslovni prostori združenja so res le zasilni, saj se delo knjigovodskega servisa širi, pa tudi druge dejavnosti združenja so omejene prav zaradi prostorske stiske. Obrtniki so poudarili, da je sodelovanje s pristojnimi na občini dobro in zato upajo, da jim bodo tudi takrat pomagali.

Nato so obsežno razpravljali o pripravah na občinsko razstavo obrtnih izdelkov, ki bo v Mozirju od 28. maja do 4. junija letos v dvorani IVD Partizan.

V delavnici Hermana Remica izdelujejo razne dele za industrijo že več kot 10 let.

Obrtna razstava v Mozirju

Obrtno združenje v naši občini bo pripravilo razstavo izdelkov svojih članov. Razstavljali bodo predvsem plastične, kovinske, mizarske in tekstilne izdelke. Da bi pridobili čimveč zanimanja med svojimi člani so poslali vsem vprašalniki na temo: lju katerega bi lahko predvidevali koliko razstavnega prostora bi kdo potreboval in kaj bi razstavljali. Kot so sklenili, na samem razstavišču ne bo prodaje.

Ob tej priliki nameravajo izdati poseben katalog, ki naj bi obiskovalcem razstave predstavil naše obrtništvo, hkrati pa tudi zgodovinski razvoj obrti v dolini.

V času, ko bo razstava nameravajo pripraviti tudi razna posvetovanja, kulturne prireditve, športna srečanja obrtnikov, skupaj z Elkrojem pa modno revijo.

Sklenili so se povezati z obrtniki iz pobratene Čajetine, kar bi pomenilo začetek tesnejšega sodelovanja. Kot posebnost bodo prikazane inovacije, oziroma izumi domačih obrtnikov. Tej dejavnosti posvečajo tudi v obrtnem združenju večjo pozornost, saj se zavedajo, da bo le domače znanje pripeljalo na pot napredka tudi malo gospodarstvo.

Predsednik pripravljalnega odbora za pripravo razstave

Herman Remic nam je še povedal, da gre za prvo razstavo te vrste v dolini in da so se že več let odločali za njo. Želijo prikazati napredek obrtništva v občini Mozirje, saj imajo včasih vtis, da občani sploh ne vedo kaj vse se dela v njihovih delavnicah. Takšna predstavitev naj bi pritegnila pozornost industrije, ki se v občini še vse premalo povezuje z obrtjo pa čeprav bi slednja mogla v marsičem nadomestiti izdelke iz uvoza. Herman Remic meni, da bo od skupno 360 obrtnikov, kolikor jih je v dolini, razstavljalo kakih 100 do 150. Zanimivo je, da bodo ob tej priliki lahko delovne organizacije predstavile predmete, ki jih potrebujejo in ki bi jih lahko izdelovali domači obrtniki. To bo seveda zblížalo zanimanje za povezovanje. Glede izumiteljstva, oziroma inovatorstva na sploh pa je menil Herman Remic, ki sodi sam v te vrste, da pa se premalo poslužujemo domačega znanja. Čas pa narekuje drugačno obnašanje. Posebno zanimanje za to prizadevanje je zaslediti med kovinarji. Hitri razvoj tehnike in tehnologije zahteva stalno izpopolnjevanje tako znanja, kot prenašanje tega v proizvodnjo. Končno je treba poudariti, da se tudi obrt želi vključiti v družbeno prizadevanja za premagovanje sedanjih težav.

Še preveč posredništva

V trgovskem podjetju Savinja dela na kooperaciji z obrtniki Alojz Ikovic. Seveda ni bistvenih razlik glede odnosov med njimi in obrtniki kot drugod. Savinja vključuje največ obrtnikov kovinarske in plastičarske stroke. Z izvozom se še niso ukvarjali, vendar so dobri izgledi, da bodo uspeli na tujem tržišču s cokljami, teh namreč tujna veliko potrebuje. Da je temu tako potrjujejo izkušnje Peka, ki coklje že več let izvaža.

V Savinji menijo, da se bo kooperacija širila in bodo odno-

si poslovnejši in trdnjši. Že sedaj se povezujejo z obrtniki iz raznih krajev Slovenije, računajo pa na postopno povečanje števila kooperantov.

Obrtništvo moramo smatrati kot del celotnega gospodarstva in ga lahko s pridom vključujemo v industrijsko proizvodnjo, to kažejo dosedanje izkušnje. Seveda gre tu za dopolnilno dejavnost, ki lahko v marsičem nadomesti uvoz. Podatki kažejo, da v tujini dela za industrijo kar 60 % malega gospodarstva, medtem, ko je ta odstotek pri nas za polovico manjši.

Dobro sodelovanje

V Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi je vključenih 55 obrtnikov — kooperantov. Večina jih je iz drugih občin, zakaj je to tako ni bilo mogoče točno ugotoviti.

Poslovni odnosi so v tem, da zadruga oskrbuje kooperante z materialom, ki ga rabijo za dogovorjeno proizvodnjo. Po potrebi daje tudi posojila za obratna sredstva. Odvisno od dogovora opravlja še razne druge dejavnosti za obrtnike. Sedanje izkušnje kažejo, da si obrtniki zvečine iščejo sami trg, da pa raste zanimanje za sodelovanje pa menijo v zadrugi, da je temu vzrok redno plačevanje in to v rokih. Razumljivo je, da vsem

željam ne morejo ustreči, trudi jo pa se, da bi storili kar je v njihovi moči.

Ko je bil govor o dohodkovnih odnosih, so v zadrugi dejali, da teh zaenkrat še niso uveljavili, zato poslujejo na odstotnem plačilu.

Glede na to, da so sedaj sredstva za posojila zelo draga, postaja tudi v kooperaciji težje. V zadrugi so prepričani, da se bo število kooperantov povečalo, pa tudi obseg poslovnih vezi se bo stalno večal. To je odraz potreb v industriji, ki vse bolj vključuje obrtništvo kot dopolnilno proizvodnjo raznih delov, oziroma sklopov za redno proizvodnjo končnih izdelkov.

Izdelki obrtnikov za industrijo

V Gorenju že dolgo vključujejo obrtnike v pogodbeno izdelovanje raznih manjših delov so izjavili v MGA Nazarje. To opravlja za nje TOZD Promet-servis v Velenju. Vodja TOZD MGA inž. Jože Kuder misli, da je prav sedaj čas, ko se obrtništvo lahko s pridom vključuje v industrijsko proizvodnjo s svojo dejavnostjo. Tudi MGA rabi nekatere dele ali sklope, ki jih že sedaj izdelujejo obrtniki. Verjetno bi bilo še več možnosti za sodelovanje. Pogrešajo pa v naši dolini obrtnikov, ki bi se z

njimi povezali, saj bi jim zato nudili tehnološko pomoč. Njihova proizvodnja je zelo zahtevna in potrebuje izdelke visoke kakovosti. Prav zato bi si želeli kooperante bliže, da bi bilo strokovno sodelovanje lažje. V MGA mislijo, da domači obrtniki niso dovolj zainteresirani za povezovanje z njimi, čeprav izražajo živo zanimanje. Predlagali so, da bi obrtniki na svoji razstavi letos morali dati industriji možnost, da nazorno pokaže kaj vse rabi in kje bi lahko našli skupno pot.

Gorenje — GLIN Nazarje

RAZPIS ŠTIPENDIJ 1983/84

Poklic oz. program	Št. stipendij
lesar	10
lesar širokega profila	15
vzdrževalec vozil in strojev	5
elektroenergetik	5
izdelovalec usnjene galanterije-jermenar	1
lesar — tehnik	3
elektrotehnik — jaki tok	1
strojni tehnik	1
dipl. ekonomist	1
dipl. ing. elektro — jaki tok	2
dipl. ing. strojni	1
dipl. ing. lesarstva	1
dipl. ing. arhitekture — notranja oprema	1

Prijave na razpis kadrovskih stipendij Gorenje — GLIN Nazarje morajo kandidati vložiti do najkasneje 15. 7. 1983.

Za boljši turizem

Ze nekaj let nazaj nismo v dolini poskrbeli za ponovno tiskanje prospektov s katerimi bi na sodoben način predstavili naše turistične mikavnosti širšemu krogu turistov.

Turistična zveza je skupaj s Kompasom iz Ljubljane pripravila zelo lep in izčrpen prospekt za Gornjo Savinjsko dolino, ki bo kmalu natisnjen. Napor, ki jih vlagajo v občinski turistični zvezi za boljšo ponudbo naših turističnih zmogljivosti so vidni. Tudi sodelovanje v sami zvezi postaja vse tesnejše, kar daje upati, da bo v bodoče tudi ta pomembna gospodarska dejavnost v dolini še bolj zaživila.

Razstava v Glinu

Ze lani so nas v Glinu presenetili z izvirno zamisljo, da nudijo članom kolektiva možnost razstavljanja svoja likovna dela. Tudi letos so poskrbeli za kulturni dogodek znotraj kolektiva.

Razstavljal sta dva likovna ustvarjalca Jure Repenšek in Anton Jakuš. Slednji je član kolektiva Glina, zato sem ga poprosil, da nam kaj pove o svoji likovni dejavnosti.

Anton Jakuš je že iz otroških let nosil v sebi željo po likovnem delu. Ze v rani mladosti je rad risal, pozneje pa so ga v šoli se k temu spodbujali. Verjetno pa kot sam pravi, nosi nekaj tega v sebi kot dediščino po očetu, ki je rad rezbaril in popravil umetnine. Poleg tega je bil zbiratelj umetnin, tako je seveda Anton imel najboljšo priliko spoznavati lepote likovne umetnosti.

Slikanje mu pomeni del življenja, pomeni mu hkrati notranji mir in zadovoljstvo, zato je kar nekaj sramežljivo izjavil, da ne razstavlja rad. Dela torej za sebe in zaradi sebe! Sploh pa

mu je tuje kakršno koli nategovanje za ceno, saj njegova dela imajo ceno le v lastnem zadovoljstvu. Zanimiv je ta socialni delavec, zanimive so tudi njegove slike. Ker pa ne miruje in išče vedno novih poti, že sedaj razmišlja o rezbarstvu. Nekaj je že naredil, vendar meni, da so

Anton Jakuš

to šele začetki. Ker doma najde razumevanje, bo z delom ki je prežeto z ljubeznijo nadaljeval.

Lovstvo v Lučah

V takšnem okolju je na dlani, da mora lovstvo imeti svoj poseben poudarek. In res, takoj po vojni so v Lučah ustanovili lovsko družino, ki šteje danes 40 članov. Zanimivo, da jih je največ delavcev. To poudarjamo zato, ker se še vedno občasno sliši, da je mesto v lovski družini le za izbrance. Da temu ni tako priča primer v Lučah, pa tudi drugje v naši dolini je tako.

Zanimiv razgovor se je razpletel med lovci in mano, ki sem kar se le da vestno zapisoval izjave. Gospodarijo na 6420 ha srednje in visokogorskega sveta. Lovišče je zelo zahtevno in terja velike napore članov, da ga res dobro upravljajo. Zakaj tako poudarjam „gospodarijo“? Zato, ker mnogi še vedno mislijo da gre pri lovstvu v glavnem za športno udejstvovanje, ne pomislijo pa na naloge, ki jih pred lovce postavlja družina. Končno gre tudi za dohodek iz lovišč, ki ga vodijo na posebnem računu, saj od tam vlagajo sredstva v razna dela, ki so potrebna. Članarina je njihov dohodek in z njo razpolagajo. Lovni turizem je pomemben vir deviznih dohod-

kov za našo družbo. Sicer postaja zaradi denarnih razmerij med dolarjem in dinarjem vse dražji. Ker pa lučki lovci razpolagajo z lovišči, ki so značilna za visoko gorstvo so seveda za tuje zelo zanimivi. Od divjadi je največ srnjadi, prehodno se pojavijo divji prašiči. Tudi jeleni so pogosti, saj so lani uplenili kar 7 kosov jelenjadi. Seveda predstavljajo največje bogastvo petelin, tako ruševci, kot veliki. Da so gamsi številni ni treba posebej poudarjati.

Lučki lovci razpolagajo z dvema kočama in to pod Raduho (Vodole) in na Rogatcu. Te so jim potrebne za lovsko dejavnost, pa tudi za čas oskrbovanja lovišč. Oskrbujejo namreč stee, krmišča, solnice in preže. Seveda poskrbijo v zimskem času zato, da divjad ne trpi lakote.

V okolici Luč bi si radi zgradili svoj dom, ker pač nimajo društvenih prostorov. To bo mogoče, ko bo določena ustrežna lokacija. Pravijo, da bi vrata doma odprli tudi drugim organizacijam, kar bi bilo za nekatera društva kar dobrodošlo.

med moškimi ekipno, saj je bila za to mesto kot nagrada predvidena pečena svinjska glava, ki jo je podaril gostilničar TIRSEK Stane iz Poljan, eden najzaslužnejših za dobro pripravljeno progo in uspešno organizacijo tekmovanja. Svinjsko glavo si je prisankala ekipa iz Rečice ob Savinji.

S prireditvijo so bili zadovoljni vsi tekmovalci pa tudi gledalci. Trdno so prepričani, da se naslednje leto spet sročajo v še večjem številu.

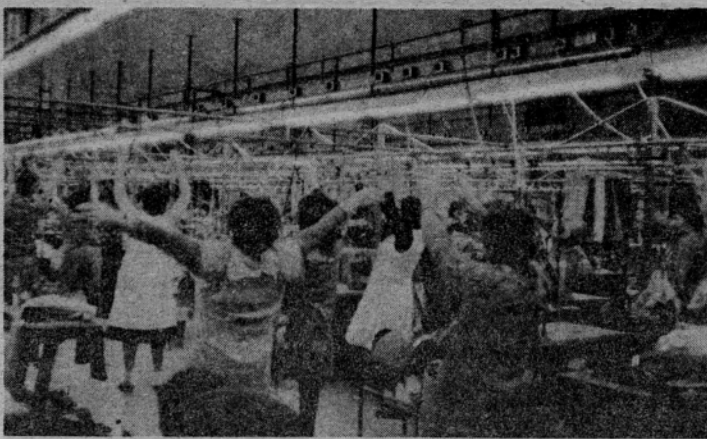
Športno društvo „MLADOST“ iz Rečice ob Sav. se iskreno zahvaljuje vsem, ki so vložili svoje napore v pripravo proge in odlično izvedbo tekmovanja.

Sankaško tekmovanje

Tekmovanje v sankanju je že tretjič za pred uspešno organiziralo SD „MLADOST“ iz Rečice ob Savinji. Na o. lično pripravljeno 800 m dolgi progi nad Rečico se je pomerilo 57 tekmovalcev v treh kategorijah, tekmo pa je spremljalo preko 200 prijateljev sankanja.

Med moškimi ekipno je zmigala ekipa Poljane I. pred Poljanami II. in Homec-Brdom. Tudi med ženskami najboljša dekleta iz Poljan, pred Homec-Brdom in ekipo Rečice. Posameznik je bil KOLENČAK Stanko iz Poljan, posameznica KORENJAK Marija prav tako iz Poljan. Med veterani je zmigala ekipa KOLENČAK Stane iz Homec-Brda.

Najbolj ogorčena borba se je vsekozi razvijala za predzadnje mesto

Razgibavanje med delom

Delo pri katerem uporabljamo pretežno enake gibe je še posebno utrudljivo in je lahko tudi škodljivo za telo. Takšne ugotovitve so napotile mnoge delovne organizacije, da uvedejo kratke odmore med delom in jih izkoristijo za razgibavanje.

Na pobudo sindikalne podružnice so tako storili tudi v Elkroju. To velja za dopoldansko in popoldansko izmeno. V obeh primerih so namenili telovadbi 5 minut.

Prve vaje je vodila znana telesno-kulturna delavka Pavla Troger, ki je uvedla za to delo primerne telovadne gibe. Za njeno razumevanje se ji delavke Elkroja in sindikalna podružnica najlepše zahvaljujejo.

POLDICA ČOPAR

Razstave v Mozirju

Odkar je Zveza kulturnih organizacij skupaj s Kulturno skupnostjo naše občine uredila galerijo v kulturnem domu v Mozirju, je zanimanje za razstave izredno povečano.

Z ureditvijo lepih prostorov in rednimi razstavami navajamo naše občane na to vrsto kulturne dejavnosti, ki prej zaradi slabih prostorskih pogojev ni bila niti mogoča. Pomembno je, da so učenci naših šol med rednimi obiskovalci razstav. Saj je že samo ogledovanje del likovnih ustvarjalcev delček kulturne vzgoje, ko pa poskrbijo za ustrezno vodstvo po razstavah

pa je takšen ogled še večje vzgojne vrednosti.

Ze drugič so nas v mozirski galeriji presenetili z razstavo fotografij. Tokrat so prikazali nekatera dela študenta na visoki strokovni šoli za fotografijo v Koelnu Saše Fujsa, ki je sicer doma iz Novega mesta. Barvne fotografije razstavljene v Mozirju so odraz sodobne smeri te tako razvejane dejavnosti v svetu. Saša Fujs je razstavljal doslej že v Novem mestu, Ljubljani in v Angliji.

Vsekakor je barvna fotografija mladega ustvarjalca vredna vse pozornosti širšega kroga naših ljubiteljev umetnosti.

Šmartno na čelu

Razgovor z Antonom Glojekom, prizadevnim in dolgoletnim športnikom je bil zelo zanimiv. Ne samo zaradi podatkov, ki jih je dal o sedanjih pestri dejavnosti v kraju, bolj zaradi spominov, ki ga vežejo na športno delo daleč nazaj v čas pred drugo vojno. Ze takrat so namreč v Šmartnem pridno gojili nogomet. Ni torej naključje, da so še sedaj ljudje iz te okolice med najboljšimi športniki, kar pa je prav za nje še posebno značilno je množičnost. Vrsta uspešnih prireditev potrjuje dobro povezanost ljudi, ko gre za športne dejavnosti. Prav za množičnost rekreativnega športa v krajevni skupnosti so prejeli pred leti priznanje Partizana Slovenije.

V Šmartnem imajo svoje športno društvo Lipa, ki goji razne vrste športov. Poleg tega, da so v nekaterih vejah prav posebno uspešni, pa jim gre veliko priznanje za prizadevnost v širšem smislu. Ob vsaki priliki se potrudijo, da pritegnejo k sodelovanju čimveč krajanov. Tako so pred časom pripravili rekreativno smučanje na Krni-

čevem, kjer imajo tudi manjšo vlečnico. Kar 79 smučarjev se je zbralo na startu. Kar je pa njihova posebnost — prišlo je kar 9 družin! Med udeleženci so bili torej otroci, mladinci in odrasli krajan, najstarejši med njimi pa je bil 48 let star. Šmarčani že slovijo po uspehih pohodih. Ko so z njimi leta 1976 pričeli so našli 64 udeležencev, leto kasneje jih je bilo že 122 in naslednje leto je hodilo v dolgi vrsti že 168 ljudi. To samo potrjuje, da so pritegnili množico v zdrave športne dejavnosti. Seveda pa gojijo tudi tekmovalne športne vrste, kot so odbojka, košarka, nogomet, smučanje in še bi lahko naštevali. Tudi pri tem so uspešni. Udeležujejo se raznih pohodov v slovenskem merilu in sodelujejo v občinskih tekmovanjih. Da bi navdušili krajane za smuške teke, so letos nabavili 20 parov tekaških smuč.

Športno društvo Lipa deluje že 10 let in bo letos slavilo to obletnico. Pred vojno je delovalo v Šmartnem nogometno društvo Zarja, katerega še živeči člani delujejo še danes.

Šmarski veterani se včasih zaigrajo...

Lovci — smučarji so se pomerili med seboj

Ze 10 let je od tega, ko so lovci sklenili tekmovali v smučarskih veščinah. Letos so tekmovalje pripravili lučki lovci v Logu pod Raduho. Pomerili so se v slalomu in veleslalomu na dokaj zahtevni progi, dolgi preko 300 m. Vsako leto tekmujejo za pokal XIV. divizije. Tekmoval je 52 smučarjev. Delili so jih v 3 skupine in sicer po starosti, najstarejši tekmovalci je bil 62 let star. Nastopali so lovci in njihovi otroci. Prišli so iz vseh lovskih družin v dolini, razen iz Gornjega grada.

Uvrstili so se v skupini do 15 let: 1. Tatjana Škrubej, 2. Ma-

rinka Zamernik in 3. Mateja Pečovnik, vsi iz Luč. Pri fantih enake starostne skupine pa so bili 1. Cene Roban iz Solčave, 2. Tomaž Marolt iz Mozirja in 3. Uroš Marolt iz Mozirja. Odrasli od 15 do 35 let so se uvrstili 1. Franjo Ambrož z Ljubnega, 2. Jaka Matijevic iz Luč in 3. Iztok Podkrižnik z Ljubnega. Tekmovalci nad 35 let starosti za zasedli 1. Kristl Juvan z Ljubnega, 2. Jože Podkrižnik z Ljubnega in 3. Marko Marolt iz Mozirja.

Lučki lovci so svojo nalogo dobro opravili. Prihodnje tekmovalje lovcev v smuku bo v Solčavi.

V Lučah turistična vzgoja

Da so lučki turistični delavci posebno prizadevni ni treba poudarjati. Tudi tokrat so pokazali voljo in skrb za razvoj turizma v svojem kraju. V šoli so namreč ustanovili turistični krožek, ki naj pripomore k turistični vzgoji mladine. Gre namreč za hitro uresničitev sklepa zadnje seje izvršnega odbora občinske turistične zveze, kjer so predlagali več dela z mladimi. Jasno je, da se vsaka vzgoja začne pri najmlajših, torej tudi turistična. Nič ne pomagajo lepote krajine, če ljudje, ki se srečujejo s tujci niso prijazni in razumevali. Za razgovore in delo z mladimi so poskrbeli člani upravnega odbora domačega turističnega društva, pohvaliti pa kaže tudi razumevanje šolskega kolektiva, ki se tudi na ta način vključuje v življenje kraja.

Tudi ženskam so pripravili domači turistični delavci veselje. Za njihov praznik so jih popeljali na izlet na Dobrno. V veseli družbi so bile turistične delavke (društvene) in tiste, ki se neposredno bavijo s turizmom. Ta pozornost turističnega društva se bo verjetno poplačala z še boljšim sodelovanjem pri turističnih prizadevanjih.

Tatjana in Rajko Škrubej

Mlada zmagovalca

Iz malega raste veliko, so rekli že od nekdaj. Tako upamo, da se bo to uresničilo pri bratu in sestri Škrubej iz Luč. Oba sta namreč zelo uspešna smučarja in tekmuje za barve Smučarskega kluba v Velenju. To pa zato, ker v dolini nimamo lastnega kluba, ki bi jima nudil potrebno vadb. Starši si prizadevajo za uspešno smučanje svojih otrok in ni malo žrtev potrebnih, da oba smučarja vozijo na vadbe in tekmovalja. Vendar kaže, da vse to zmorej v pripravi, da bosta nekoč Tatjana in Rajko pobirala medalje in priznanja na tekmovalnih odrih. No in če bo šlo tako kot gre sedaj tudi v naprej, potem ne bo ostalo le pri več kot 30 diplomah in prav toliko medalj, ki jih že sedaj imata brat in sestra. Pa še to, Rajko hodi v 7. in Tatjana v 4. razred lučke osnovne šole.

Pri strelcih v Mozirju

Dne 26. februarja 1983 je bila seja predsedstva Osnovne strelske organizacije „KAJUH“ Mozirje, na kateri so obravnavali obširno gradivo za letno skupščino osnovne strelske organizacije „Kajuh“ Mozirje, ki naj bi bila predvidoma v drugi polovici marca 1983.

Iz razprave je bilo razvidno, da je organizacija v letu 1982 dosledno izvedla Program dela, dosegla nekaj vidnih rezultatov, predvsem v masovnosti in kvaliteti strelskih dosežkov, bolj kot prejšnja leta se je povezala z različnimi društvi v Krajevni skupnosti (predvsem z mladino in lovci).

Solidno je izvajala „Ligo tekmovalj“ z ser. zračno puško. Na tekmovaljih v Ligi je sodelovalo okrog 150 njenih članov in članic v 10. kolih. Najboljši in prvak Lige, v tekmovalju za družinsko zlato puščico pa je postal Grobelnik Franc, ki je nastreljal 513 krogov do 600 možnih krogov, ter tako osvojil družinsko „Zlato puščico“ za leto 1982/83.

Ocenili so, da je na tekmovalju za Ligo sodelovalo največ mladih strelcev, kar jim daje garancijo, da bodo v letu 1983 dosegli še boljše rezultate.

FRANC OMLADIČ

Ogledali smo si tovarne

S tovarišico in sošolci smo si ogledali delovne organizacije GLIN, GORENJE — MGA in Elkroj. Največ mi je ostalo v spominu iz ogleda v delovni organizaciji Elkroj. Ko smo prišli v Elkroj, nas je sprejel tovariš Gobec. V začetku nam je povedal vse o tovarni. Potem nas je peljal v skladišče, kjer imajo vskladiščeno blago in pomožni material. Nato smo šli v krojilnico, kjer krojijo hlače. Videli smo tudi šivalnico, kjer delavke šivajo hlače. Potem smo si ogledali likalnico, kjer se likajo hlače. Tovariš Gobec nam je pokazal tudi, kako poteka kontrola šivanja in likanja. Ogledali smo si kako odkrivajo napake, ki so narejene med proizvodnjo. Ko so hlače gotove, jih shranijo v skladišče gotovih izdelkov. Od tu pa potem s kamioni razvažajo hlače po vseh trgovinah naše domovine. V Elkroju je zelo lepo.

POLONA DEBEVC

OS NAZARJE

MLADI PIŠEJO

Film in kultura

Člani komisije za kulturo pri OK ZSMS Mozirje smo razpravljali med drugim tudi o filmih, ki so dostopni filmskem občinstvu naše občine.

Z izgradnjo kulturnega doma v Nazarjah in z rekonstrukcijo kulturnega doma v Mozirju, so nastali bistveno boljši pogoji za dostop do kulturnih dobrin, tudi filmov, zlasti za domografski trikotnik Rečica – Mozirja – Nazarje.

V Nazarjah si gledalci lahko ogledajo filme trikrat, v Mozirju pa štirikrat tedensko.

Vsaka filmska zvrst ima svojo publiko. Zahtevna publika želi po vsebini zahtevne filme. Nezahtevni gledalci se zadovoljijo z lažjimi filmi. Komisija ugotavlja, da predstavljajo pretežni del filmskega občinstva mladi.

Nabava filmov je draga, zato mora biti izbor filma takšen, da bo tudi finančni uspeh zagotovljen. Razumemo, da je težnja pri nabavi filmov na eni strani cene film, na drugi pa takšna zvrst, ki zadovoljuje večino obiskovalcev.

Brež kakršnekoli analize ugotavljamo, da mladim ležijo filmi z akcijsko vsebino, shriljivke, kavbojke, kriminalke, erotika, karate filmi itd. Prav gotovo te zvrsti spadajo v kulturno manj vredne filme, sprostčajo pa pri mladih mladostno energijo, dinamizem, afektno jih zaposlujejo itd.

Komisija za kulturo predlaga odgovornim pri nabavi filmov, da bi vsaj enkrat tedensko – bodisi v Mozirju ali v Nazarjah – predvajali kulturno in vsebinsko zahtevne filme, ki bodo zadovoljevali zahtevnejše občinstvo, pri mladih pa razvijali stare in nove vrednote, ki bo izziv za razmišljanje itd. Vsebinsko zahtevni filmi bodo gojili drugačen pozitivnejši odnos do kulture. Nobene spremembe v družbi ne nastanejo samo od sebe. Na vsako pozitivno spremembo je potrebno akcijsko vplivati.

Kulturno zahtevni filmi naj bi imeli po možnosti takšno vsebino, ki bi vplivala na razvoj naših vrednot humane socialistične družbe, kot so: osebna enakost, osebno dostojanstvo, napredovanje v družbi, znanje in osebna svoboda.

Komisija smatra, da bi z občasnim prikazovanjem takšnih filmov še bolj opravičili velika vlaganja delovnih ljudi v kulturne domove in istočasno bi začeli tudi v tej zvrsti kulture aktivno uresničevati znano Cankarjevo prepričanje, ko je dejal:

„Trdna je moja vera, da bo napočil čas, ko Slovencu kultura ne bo le redka krizantema siromakov, temveč bogastvo bogatega.“

DARJA KOPUŠAR

Naša beseda 83

Letošnja naša beseda je potekala v začetku februarja v kinodvorani v Mozirju, na Ljubnem in v Solčavi.

V Mozirju so sodelovale štiri skupine. Za uvod nam je zaigral ansambel Ognjem iz Gornjega grada. OO ZSMS Trnava pod Goltmi se nam je predstavila s kvalitetnim recitalom, skupina iz Lok pa nas je na satiričen način „seznanila“ s težavami in nepravilnostmi, s katerimi se srečujemo v sedanjosti. S svojo predstavo so zbudili pri gledalcih, ki so se zbrali v kar velikem številu, ogromno smeha.

Nazarski mladinci so se predstavili s komedijo. Vsi nastopajoči so v priprave na to prireditel vložili veliko dela, vendar pa ob tem ne moremo mimo organizacije prireditve same. Za to je bila zadolžena komisija za kulturo, ki deluje v okviru OK ZSMS. Prireditel so pričakali skoraj nepripravljeni, na kar jih je OK ZSMS Mozirje tudi opozorila.

Nekoliko bi se morda ustavili tudi ob udeležbi sami, saj je le-ta bila nezadovoljiva. Osnovne organizacije, ki so sodelovale

si zaradi tega zaslužijo še posebno pohvalo. Ob tem pa je treba poudariti, da je nazarska OO ena najbolj aktivnih v okviru OK ZSMS Mozirje.

Trnava pod Goltmi je naša „najmlajša“ osnovna organizacija, saj je bila ustanovljena šele v lanskem letu. Od vsega začetka se udeležuje vseh akcij OK ZSMS, poleg tega pa so v okviru same OO organizirali že veliko prireditev in raznih akcij.

OO ZSMS Loke pa je sedaj na novo zaživela in se dokaj aktivno in odgovorno lotila svojega dela.

Ob tem, kar sem napisala, se sprašujem, kje so druge OO ZSMS?

Če omenim samo OO Mozirje, ki ima med svojimi člani gotovo dovolj mladincev, ki bi bili sposobni sodelovati na tej prireditvi (Mozirje omenjam zato, ker je po številu članov največja in najbolj strnjena OO ZSMS). Ampak težava je v tem, ker se mladi premalo zavedajo, da je tudi kulturno udejstvovanje dolžnost mladih ljudi.

ANDREJA JERIC

Zimske počitnice

Minile so zimske počitnice. Nevoščljivo opazujemo sneg. Med počitnicami nam jo je vreme zagodilo, saj smo bili brez snega. Odjuga je pobirala še zadnje krpe po smučiščih in nam jemala zadnje možnosti rekreacije pozimi. Šolska telovadnica je bila zaprta, mlake in potoki niso zaledeneli, bazenov nimamo, snega ni bilo. Iskali smo ga. Našli smo ga v Logarski dolini. Tam je bila snežna odeja obilna, vreme ugodno. Problem je bil prevoz, ker primanjkuje goriva. Posluževali smo se avtobusnih zvez. Dobra volja nas je minevala ob natrpanih avtobusih in negodovanjih sprevodnikov ob prtljagi. Včasih za vse ni bilo prostora. Srečnejši so se pripeljali z osebnimi avtomobili in se dodobra razgibali na smučiščih poleg cerkve, kamor je Planinsko društvo Ljubno večkrat postavilo vlečnico za svoje člane. Da bi organizirano smučali z društvom in poskrbeli še za šolarje, ki te možnosti nismo imeli, nam je planinsko društvo Ljubno v sodelovanju s TVD Partizan Ljubno omogočilo prevoz. V soboto 28. 1. 1983 so za učence planince v Logarski dolini organizirali tekmovalne v slalomu in smuku.

Dodobra smo se nasmučali in se prepevajoč odpeljali domov z željo, da bi se to še večkrat ponovilo.

Zvečer smo vedrih lic, prijetno utrujeni in z zavistjo poslušali po radiu, kako imajo organizirane počitnice mladi.

Tudi mi upamo v prihodnje v sodelovanju društev in vseh, ki naj bi jim bila želja in dolžnost skrb za mlade.

UČENCI – PLANINCI PD LJUBNO

Takole je ujela naša kamera delavce ZKZ med čestitanjem ženskam v Gornjem gradu

Pohod po poteh XIV.

Kot vsako leto, je tudi letos potekal tradicionalni pohod po poteh XIV. divizije, katerega je organizirala OK ZSMS Mozirje. Pohod je bil organiziran od 13. do 15. februarja, sama organizacija in izvedba pohoda pa je bila izpeljana v okviru programa dela komisije za SLO in DS.

Četrtega dela etape se je udeležilo 52 pohodnikov. Število prijavljenih pohodnikov je bilo zelo veliko, vendar so na udeležbo mladincev vplivale izredno slabe vremenske razmere in neprimeren čas pohoda. Torej termin, ki ga je določil sekretariat MS ZSMS CR in v katerem je bil pohod izveden, nikakor ni bil primeren, saj je sovpadal s pustnim praznovanjem, kar je izredno slabo vplivalo na organizacijske priprave in na samo izvedbo ter zaključek pohoda. V občino Mozirje smo se dogovorili, da mora biti prihodnje leto zaključek pohoda XIV. divizije na soboto ali nedeljo, ker bo v tem letu 40-letnica osvoboditve Gornje Savinjske doline in bo zaključni del pohoda osrednji del te prireditve.

Pohodniki smo se zbrali v nedeljo zjutraj pred SO Mozirje od koder smo se z avtobusom odpeljali v Zavodje. Tam smo pričakali pohodnike III. etape, katere organizator je bila OK ZSMS Velenje. Po proslavi in predaji prapora smo krenili na pot. Spotoma smo se ustavljali pri spomenikih padlih borcev, kamor smo položili vence. Program smo popestrili s krajšimi recitacijami in se tako spomnili padlih borcev za svobodo. Prvi del pohoda smo zaključili v Belih vodah, kjer sta nas predsednik KS in ravnateljica osnovne šole topolo pozdravila. Pri družili so se nam tudi vojaki iz Postojne, ki so se dobro vključili v našo pohodno enoto ter izrazili zadovoljstvo organizacije pohoda. Po prihodu v Bele vode je bil formiran aktiv ZK, kde se je že na svojem prvem sestanku lotil reševanja aktualnih vprašanj in problemov, kot

tudi priprav na najtežji del pohoda iz Belih vod na Smrekovec.

V ponedeljek smo nadaljevali s pohodom. Po zajtrku smo pospravili prostore in polni elana krenili na pot, vendar je bilo tokrat nekoliko več snega kot prejšnji dan. Pot do Smrekovca je bila utrujajoča in vsi smo komaj čakali, da pridemo na cilj. Vojaki iz Postojne so na Smrekovcu organizirali spoznanje orožja, zvečer pa smo si sami pripravili zabavni večer, ob katerem smo pozabili na napore tega dne.

Vsakozi je bilo zelo dobro vzpostavljeno sodelovanje z radioklubom Mozirje, ki je poskrbel za stalno zvezo z dolino. Omogočili so nam tudi prenos informacij za Bilten. Žal pa je bila vsebina glasila premalo konkretna, saj so v njem majnkale izjave borcev – udeležencev pohoda XIV. divizije, ljudi, ki so živeli na tem območju in opisi dogodkov na trasi, katero je prehodila naša pohodna enota.

Spoznali smo, v kako težavnih razmerah so borci NOV dosegali svoje znamenite zmage. Nikakor ne moremo primerjati poti, ki smo jo prehodili v teh, za nas težkih pogojih, s potjo, ki so jo morali premagati borci XIV. divizije, pa vendar si lahko sedaj lažje predstavljamo kako je bilo takrat pred 39. leti, ko so se borci lačni in žejni prebijali skozi globoki sneg in mimo osamljenih kmetij, kjer so jih domačini pristrčno sprejeli in jim pomagali po svojih močeh.

Tudi nas so lepo sprejeli in nam pripovedovali o borcih XIV. divizije o težkem življenju in slabih razmerah med vojno. Pohod smo zaključili v Rastkah, kjer nas je pričakal general Cvelbar, mladinci s svojim programom, nekateri borci, udeleženci pohoda družbeno politični delavci in ostali, ki se jim za to lepo zahvaljujemo!

SABINA SUŠNIK

Naša zobna ambulanta

Letošnje leto je naša šola postala bogatejša, saj je 7. februarja začela redno delovati pri nas šolska zobna ambulanta.

Lep napredek! Kajne?

Zobna ambulanta je prav gotovo novo doživetje za nas vse, ki delamo in živimo v šoli. Zato sem jo želela natančneje spoznati. Napotila sem se v njo, ne da bi me bolel zob. Sprejeli sta me prijazni zdravstveni delavci, in sicer tovarišica dr. Anamarija Jauk in zobna asistentka tovarišica Jožica Slemenšek. Ob tako ljubeznivem sprejemu sem se hitro sprostil. Najprej sem si ogledala prostor, ki je res lepo opremljen in izredno čist. Krasijo ga posterji, ki so nam mladim tako všeč. Sprejela tudi nisem lepega prtička in šopka na mizi.

In že je stekel pogovor. Šolska zobna ambulanta je namenjena malčkom od tretjega leta dalje, in to o trokom iz cele naše doline. Obiskovali jo bomo tudi učenci vseh osnov-

nih šol, prav tako lahko hodijo v našo zobno ambulanto vsi srednješolci, študenti višjih in visokih šol in drugi naši občani, ki si zdravijo zobe pri dr. Jaukovi.

V šolskem letu 1981–82 je zobozdravnica še v moziškem zdravstvenem domu opravila sistematični pregled učencev naše šole in učencev iz Smihela ter iz Lape njive. Malčki dobivajo tudi tabletko. Prva opažanja so taka kot povsod, da nekateri radi in redno prihajajo v zobno ambulanto, drugi pa se še vedno bojijo. Nekateri učenci pa že sedaj skrbno hodijo samo na preglede in na kontrole zobovja.

Prvi koraki so storjeni! Obe tovarišici želita, da bi resnično vsi učenci radi in redno prihajali v ambulanto. Enako želijo tudi vsi prosvetni delavci, saj le zdravi učenci lahko sledijo pouku in uspešno delajo.

URŠKA VAJD, OŠ MOZIRJE

Novinarski krožek

Letos smo na naši šoli ustanovili novinarski krožek, zato, da bomo spremljali dogodke na šoli in delo posameznih krožkov. V naš krožek smo povabili učence iz vseh razredov. Sestajamo se vsak torek 6. uro. Takrat pišemo spise, jih popravljamo in dopolnjujemo. Popravljamo jih tako dolgo, da so primerni za objavo. Na naše delovne sestanke smo povabili tudi urednika Savinjskih novic, ki nam je pripovedoval o delu z našim glasilom in svetoval, da se tudi mi oglasujemo s svojimi prispevki v Savinjskih novicah.

MATJAZ SEM, OŠ LJUBNO

Veselim se pomladi

Zelo se veselim pomladi, ko lahko nabiram pomladanske cvetice. Pomladi brsti drevje in vse zeleni. Mi otroci se lahko igramo na zeleni travi. Komaj že čakam, da z mamo začneva delati na vrtu. Tudi kmetje se pripravljajo na pomladansko delo na poljih. Po njivah je spet zaživelo. Za mene je to najlepši letni čas!

NATAŠA UZAR, OŠ NAZARJE

8. marec dan žensk

Ta dan praznujejo vse ženske. Trudimo se, da ta dan mamice razveselimo. Razveselimo jih z darili, čestitkami in s pridnostjo. Mamice so najbolj vesele, če jih ubogamo. To je zanje največja sreča. Nekoč sem opazovala mamico, kako je pospravljala. Nekaj časa sem premišljevala ali bi ji pomagala. Odločila sem se, da ji pomagam. Pritekla sem k njej in jo naprosila: „Pojdi in poglej mi nalogo, jaz pa bom pospravila namesto tebe“. Mamica se mi je samo nasmešnila in odšla.

Vsaka je včasih žalostna, najbolj pa so žalostne, če jih ne ubogamo, zato moramo mamice ubogati in spoštovati, saj za nas skrbijo.

MELITA TRBOVŠEK, OŠ NAZARJE

Obiskali smo MGA

Člani kulturnega društva OŠ Mozirje smo 8. marca obiskali delavke v delovni organizaciji MGA v Nazarjah. Za njihov praznik smo jim podarili krajši kulturni spored. Moram priznati, da nas je malo stiskalo pri sru, ko smo stopili v veliko dvorano kjer delajo. Vendar nas je strah kmalu minil, saj so nas v tovarni zelo lepo sprejeli. Delavke so se sede kar ob strojih in prav to je napravilo še bolj pristrčno vzdušje. Ob slovesu smo sklenili, da se bomo njihovu povabilu za sodelovanje še radi odzvali.

MARJETA ROSENSTEIN, OŠ MOZIRJE

Pripis urednika! Dragi mladi dopisniki. Kar presenetile ste me z množico prispevkov za naše glasilo. Seveda boste razumeli, da je prostor omejen in zato nismo mogli objaviti vsega. Tako naj oprostijo Vesna Banjevič, Simon Macuh, Branko Tkavc, Marko Bastl, Simon Trbovšek, Mateja Ramšak in Alenka Klemše, ker njihovi sestavki niso našli v tej številki mesta. Pa drugič, le še pišite!

Cepljenje psov

Vse lastnike in rejce psov na območju občine Mozirje obveščamo, da bo na osnovi republiške in občinske odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih, ter drugih preiskavah živali v letu 1983 (Uradni list SRS, št. 8/83) obvezno cepljenje psov proti steklini v dneh od 25. 3. 1983 do 1. 4. 1983. Cepljeni morajo biti vsi psi, stari nad 4 mesece. Pristojbina za registracijo in vakcinacijo psa v znesku 300 din se plača ob cepljenju. Pse pripeljte na vrvice, popadljive pa z nagobčnikom na najbližjo mesto cepljenja. S seboj prinesite izpolnjeno popisnico, ki je na zadnji strani obvestila.

RAZPORED CEPLJENJA:

1. petek, 25. 3. 1983	
ob 9.00 Struge	pri gostilni
ob 10.00 Luče	pri zadrudnem domu
ob 13.00 Solčava	pri zadrudnem domu
2. sobota, 26. 3. 1983	
ob 7.00 Ljubija	pri zadrugi
ob 10.00 Trnavče	pri Pečniku
ob 12.00 Šmihel	pri gostilni
3. sredo, 30. 3. 1983	
ob 14.00 Kokarje	pri zadrugi
ob 16.00 Sp. Pobrežje	pri Fleretu
ob 17.00 Prihova	pri Kovaču
4. četrtek, 31. 3. 1983	
ob 8.00 Ljubno	pri zadrugi
ob 10.00 Rečica/Sav.	pri zadrugi
ob 12.00 Šentjanž	pri Majerholdu
ob 14.00 Radmirje	pri gostilni
5. ponedeljek, 1. 4. 1983	
ob 8.00 Nova Štifta	pri zadrugi
ob 10.00 G. grad	pri zadrudnem domu
ob 12.00 Bočna	pri zadrugi
ob 14.00 Smartno/D.	pri Rojtnu

Zgornjesavinjski študentski klub Mozirje, ki je pripravil informativni dan za srednješolce pripravlja tradicionalno brucovanje, ki bo dne 9. aprila 1983 ob 20. uri v Bočni. Igral bo ansambel Unikat. Vabljeni!

V skladu s 1. odstavkom 132. člena zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (UL SRS št. 15/76) je skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Mozirje na seji dne 15. 3. 1983 sprejela

SKLEP
O USKLADITVI PREŽIVNIN S POVEČANIMI
ŽIVLJENJSKIMI STROŠKI

I.
Preživnine določene do vključno 31. 12. 1981 in valorizirane v letu 1982 se zaradi uskladitve s povečanimi življenjskimi stroški povišajo za 28 % od 1. 3. 1983 dalje.

II.
Preživnine določene v letu 1982, se od 1. marca 1983 dalje povišajo takole:

določene do konca januarja 1982	za 28 %
določene do konca februarja 1982	za 25,7 %
določene do konca marca 1982	za 23,4 %
določene do konca aprila 1982	za 21 %
določene do konca maja 1982	za 18,7 %
določene do konca junija 1982	za 16,4 %
določene do konca julija 1982	za 14 %
določene do konca avgusta 1982	za 11,7 %
določene do konca septembra 1982	za 9,4 %
določene do konca oktobra 1982	za 7 %
določene do konca novembra 1982	za 4,7 %
določene do konca decembra 1982	za 2,3 %

III.
Sklep začne veljati z dnem objave, uporablja pa se od 1. 3. 1983.

OK ZSMS MOZIRJE

OBVESTILO

Obveščamo mladinke in mladince občine Mozi da se bomo udeležili zvezne MDA „VIPAV“ DOLINA 83“ od 3. do 30. 7. 1983. Brigadirski Z-D-R-A-V-O!

C-MLA

Piše:
**MARA BERGANT -
TOPOLOVEC**

GORNJI GRAD MED NOB

Mara Bergant-Topolovec slikana v taborišču Auschwitz

Da bi čim lažje odkrili člane frontovske organizacije in druge sodelavce NOG, posebno okoliške kmete, ki so imeli stike s prvimi partizanskimi skupinami so pridobili zase nekaj izdajalskih Slovencev, da so nadzirali posameznike. Ti so se Nemcem udejvali kmalu po okupaciji. Zahajali so na domove napredno mislečih domačinov in poskušali ugotoviti njihovo politično usmerjenost. Organizatorji OF so domnevali, da so prav ti vohljači zbrali podatke o posameznikih v Gornjem gradu, na Slatinah in v Bočni, ter jih izročili Gestapu. Sledilo je strahovito maščevanje okupatorja, aretacije sodelavcev NOG, streljanje talcev, izseljevanje svojcev ustrelenih talcev in pošiljanje v taborišča. Te krute sankcije Gestapa so poprej tako razgibano frontovsko organizacijo omrtvile in tako je začasno prišlo do razbitja organizacije v maju in juniju 1942. V tem času je Gestapo pričel z množičnimi aretacijami. Med prvimi so bili aretirani: Mara Zehelj, Anton in Frančiška Kolar, Jože Potočnik, pd Bevčev, Franc Ogradi, Franc Miklavc, dočim je Jakob Zehelj pobegnil in se do avgusta 1942 skrival v okolici Bočne, vendar so ga Nemci tam zajeli in ustrelili. Nemci so aretirane prepeljali v celjske zapore. Od teh so 23. junija 1942. ustrelili v Celju kot talce Antona Kolarja, njegovo ženo Fran-

čiško 22. julija 1942., kot prvi žrtvi članov odporniškega gibanja. V juniju 1942 so aretirali, Franca Bezovška, Antona Krivca, st., Antona ml. in Franca ter Sameja Franca in jih prepeljali v celjske zapore. Tu so jih grozovito mučili, zlasti Franca Sameja, ki je bil med najžejimi sodelavci organizatorjev. Takoj po drugi aretaciji je odšlo nekaj članov OF iz Gornjega grada v Avstrijo, češ da gredo tja na delo. Tako je odšel Ivan Bitenc v Beljak, Jože in Franc Prislan na Dunaj in Mermal Anton v Beljak. V noči na 6. julij 1942 je Gestapo izvedel masovne aretacije v Gornjem gradu in okolici. Aretiral je Jožeta Berganta, Maro Begant, sedaj Topolovec, Bitenc, sedaj Filač Nato, Janka Kramarja, Antonijo Kramar, Ano Mermal, Franjo Presečnik, Martina Presečnika, Marijo Šarb, Terezijo Potočnik, Alojza Sebenika, FERDO RIFLA, Franca Božiča, Antona Zavolovška, Franca Mermala, Ivana Podlinska, ml., Marijo Ogradi, Angelo Kolenc, Marijo Kolarič, ml., in Potočnik Marijo ml. ter Potočnik Marijo - Bevčevo mammo. Albertu in Jožetu Kolenc je uspelo pobegniti. Gestapo je aretirane v zgodnjih jutranjih urah zaprl v gornjegrajski graščini, dokler niso bili zbrani vsi in dokler ni zaplenil še propagandnega gradiva t. j. radio aparat Blaupunkt, last Jožeta Berganta (radio je služil članom

NOG za poslušanje poročil o pol. situaciji. Gestapo je odkril tudi municijo in puške zakopane ob reki Dreti za gosp. poslopijem trgovca Franca Zmavca. Pri tej aretaciji so bili v pomoč Gestapu tudi člani Wermanschaft in člani Kulturbunda.

Aretirane so z materialom vred pod močno stražo prepeleljali najprej v celjske, odtod pa v mariborske zapore. Iz Maribora so jih spet prepeljali na zaslisanje v celjske zapore. Medtem je Gestapu uspelo odkriti in aretirati že prej pobegle Franca in Jožeta Prislan (na Dunaju) Antona Mermala (v Beljaku), Alberta in Jožeta Kolenca (v gozdu v bližini Gornjega grada), dočim sta Ivan Bitenc in Franjo Zmavc pobegnili v Srbijo. Tam je Ivan Bitenc postal borec I. Krajiške brigade in padel kot borec NOV, v borbi pri Bosanskem Brodu. V celjskih zaporih pa so po opravljenem zaslišanju in mučenju dne 15. avgusta 1942. kot talce ustrelili: Jožeta Berganta, Janka Kramarja, Franca Mermala, Franca Prislan, Jožeta Prislan, Franca Miklavca in Franca Sameja. Iz zaporov so bili izpušeni: FERDO RIFEL, Ivan Podlinski, Anton Krivec, st. in Marija Kolarič, ml. Nato Bitenc, pozneje Filač, Maro Bergant, sedaj Topolovec, Marijo Šarb, Frančiško Presečnik, Ano Mermal, Terezijo Potočnik, Angelo Kolenc, Marijo Ogradi in Bevčevo

mamo so 16. avgusta 1942. premestili v taborišče Borl pri Ptuj in nato 29. avgusta internirali v taborišču AUSCHWITZ - Oswiecim. Martina Presečnika, Franca Krivca, Antona, ml. Krivca, Franca Pustoslemška in Antona Zavolovška so internirali v taborišču MAUTHAUSEN. Medtem so v Gornjem gradu aretirali še Pavlo Presečnik in Frančiško Šebenik iz Dola pri G. gradu. Prvo so internirali v Auschwitzu, kjer je v juniju 1943. umrla, Frančiško Šebenik, Prodnikovo mammo pa so 2. oktobra 1942. ustrelili kot talce v Mariboru zaradi nesebičnega in junaškega sodelovanja z OF vse od začetka odporniškega gibanja v Gornjem gradu in okolici. Pri njenem delu za cilje NOB ji je zvesto pomagala njena hčerka Nada Rebenik, sedaj Zagožen. Nadi se je po aretaciji mame uspelo prebiti na Hrvaško, kjer se je kmalu vključila med sodelavce NOV in tam nadaljevala svoje delo - vse do osvoboditve. Frančiško Šebenik Prodnikovo mammo 2. oktobra 1942. ustrelili kot talce v Mariboru.

(Se nadaljuje)

RAZMIŠLJANJE

Zdi se mi, da vse bolj pozabljamo, da smo nekdaj le bili prijatelji ob skorjici kruha, ko najbolj suha hruška sosedu bila ni presuha.

Pa danes? Hleb belega kruha pomeni nam malo. Sedaj žremo že sosed sosedu iz sovraštva in gole zavisti; pozabljamo staro resnico, da lahko sosed sosedu, čeprav revež, koristi.

Pa le pijemo kri sočloveku, ker vina pijani smo že. Zato natočimo si že enkrat ob izviru čiste vode, da pride spoznanje spet, da bogastvo, kadar si sam nikomur nič ne koristi.

MARIJA RIHTER

Režiser Franjo Cesar in sodelujoči v igri Spletke in ljubezen

Uspele predstave

Z uprizoritvijo dramskega dela F. Schillerja „Spletke in ljubezen“ je gledališka skupina Prosvetnega društva Mozirje pod vodstvom neumornega režiserja Franca Cesarja ponovno dokazala, da je kos tudi takšnim zahtevnejšim odskrim delom. Poleg dveh uspešnih predstav v Mozirju so mozirski igralci gostovali v okviru letošnjega

kulturnega tedna tudi v Gornjem gradu, na Rečici in na Ljubnem, v programu pa sta še dve predstavi v Mozirju, ena od teh za upokojence. Povsod so bili gledalci s predstavami zelo zadovoljni, žal pa je bil obisk ponekod zaradi slabih vremenskih prilik manj zadovoljiv.

LUDVIK ES

Veterinarsko dežurstvo

14. 3. do 20. 3. 1983 Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-094
21. 3. do 27. 3. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112
28. 3. do 3. 4. Lešnik Marjan, dipl. vet., Mozirje, tel. 831-017
4. 4. do 10. 4. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-094
11. 4. do 17. 4. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112

Kino Mozirje v aprilu

2., 3. MEJA NA RIU GRANDE - ameriški film - ljubezenska drama
5. VRČA POSTELJA - italijanski film - erotična komedija
7. LEV V SRCU - jugoslovanski film - komedija
9., 10. ALI JE PILOT V LETALU - ameriški film - komedija
12. ZMAGOVALEC DOBI VSE - ameriški film - komedija
14. MONIKA-LJUBEZEN PRI
16. LETIH - zah. nemški film - erot. kom.

16., 17. KARATE VOJŠČAKI - japonski film - karate
19. GREMO NAPREJ - jugoslovanski film - mladinski vojni
21. GLORIJA - ameriški film - kriminalka
23., 24. NORČJE V KAMPU - ameriški film - komedija
26. PADEC ITALIJE - jugoslovanski film - vojna drama
28. NEPREMAGLJIV BRUCE LEE - Hong Kong - karate
30./ 1. 5. XANADU - ameriški film - glasbeni

Kino Ljubno v aprilu

2. - 3. IV. ZMAJEV BES - hongkongski film, karate
5. IV. DETEKTIV TOMA - ameriški film, kriminalka
9. - 10. IV. VSE KAR STE VEDNO ŽELELI VEDETI O SEKSU PA SI NISTE UPALI VPRAŠATI - ameriški film, komedija
12. IV. AMERIŠKI GRAFITI - ameriški film, drama

16. - 17. IV. ŽELEZNI KRIŽ - angleško nemški film, vojni
19. IV. RAZJARJENI BIK - ameriški film, drama
23. - 24. IV. DESETI BRAT - slovenski film
26. IV. JEZDEC PRIHAJA - ameriški film, vestern
30. IV. - 1. V. ROBIN HUD NIKOLI NE UMRE - španski film, avanturistični

Kino Gornji grad v aprilu

2. aprila „PIRATI XX STOLETJA“ - SSR film, pustolovski
9. aprila „RDEČA MASKA“ - HONG-KONSKI film,
16. aprila „ZARJA V DEŽELI“ - AMERIŠKO-NIZOZEM-

SKI zgodovinski-vojni film
23. aprila „DESETI BRAT“ - SLOVENSKI FILM
29. aprila „MORNARJI V POSTELJI“ - DANSKI FILM, erotični

Nove knjige v knjižnici

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE:
Hašek: Prigode dobrega vojaka Švejka, Jurič: Grička vještica, Proctor: Surabielova vrnitev, Benhadonga: Južni veter, Evander: Ponedeljek s Fanny, Sidiki: Odrinjenci, Bindari: Palača, Marquez: Odrveneci Huda ura, Kronika napovedane smrti, Konsalik: Čarobni cvet Nambije, Brenk: Kruhupanja, Simmel: Upanje je vse 1,2, Svetina: Med nebo in peklo, Chase: Šibka točka, Božić: Komisar Kriš, Škrinjari: Pavla, Sivčev: Pesem njenih zvonov, Peršak: Prehod, Partljič: Na svidenje nad zvezdami, Capuder: Rapsodija 20, Kavčič: Zivalski krog, Nikolič: Z ranjenci prek Sutjeske, Podbevšek: Rihard Jakopič, MacLean: Ugrabljeni stolp.

STROKOVNA LITERATURA:
Orientacija: Taborniški priročnik, Sterle: Veter z juga, Vidmar: Mrtvaški ples, Pirkovič: Svobodna republika pod Gorjanci, Butina: Elementi likovne prakse, Ivanovič: Mihajlo Pupin, Zgodovina Poljske, Diwald: Boj za svetovna morja, Bernik: Tipologija - Cankarjeve proze, Golob: Srce ustvarja, roka piše, Slovenska književnost (leksikon Cankarjeve založbe), Herlin: Skrivne moči nadčutnega.

MLADINSKA LITERATURA:
Twain: Princ in beraček, Suhodolčan: Pisatelj, povej mi, Makarovič: Kmečka abeceda 2, Hožič: Velika

pomoč, Cufar: Petrov dobitnik, Čarobni mlinček, Ribičič: Nana, mala opica.

NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Ureja uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografija priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-069 - Zlo račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DITC, toz Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

Ignacij Orožen (1819 — 1900)

Gotovo je doslej največ pripeljal k zgodovinski Zgornje Savinjske doline Ignacij Orožen. (S pesnikom Valentinom, ki sem ga predstavil v eni od prejšnjih števil, ni bil v sorodu.)

Rojen je bil 30. januarja 1819 v Laskem. Šole je obiskoval najprej v Laskem in Celju, nato pa v Gradcu in (teologijo) v Celovcu. Za duhovnika je bil posvečen leta 1842. Kot kaplan je služboval v Žalcu in Celju, bil je župnik v Mozirju (v letih 1854-1865) in v Rogški Slatini, nato stolni dekan in do smrti stolni prošt v Mariboru. Bil je škofovski nadzornik, ravnatelj duhovniškega semenišča, na bogoslovju je predaval o cerkveni umetnosti, od leta 1883 do smrti pa je bil ravnatelj škofovske pisarne. Papež ga je imenoval za apostolskega proto-notarja. (Imel je torej zelo visoke, četudi včasih samo častne funkcije.) Umrl je 13. aprila 1900 v Mariboru.

Zelo kmalu se je začel ukvarjati z zgodovino, zato je sorazmerno mlad (komaj 35-leten, torej leta 1854) že lahko izdal slovensko pisano Celsko kroniko, ki je sama zase dovolj obsežno delo (in bi ga odlikovala, četudi ne bi napisal nič drugega).

Leta 1868 se je v Mariboru z vso vnemo lotil zgodovinske obravnave dekanij tedanje lava-

ntinske (oz. današnje mariborske) škofije. Do leta 1893, ko je zaradi oslabele oči moral nehati, je obdelal 14 dekanij, med njimi tudi gornjegrajsko: ta del je v skupini osmih v glavnem nemško pisanih knjig zajet v dveh zvezkih. Naslov prvega je Das Benediktiner-Stift Oberburg (Benediktinski samostan Gornji Grad), izšel je leta 1867 v Mariboru in ima 324 strani. Vsebuje kroniko samostana od ustanovitve leta 1140 do polne ukinitve leta 1473, dodan pa je tudi urbar iz leta 1426. Drugi zvezek z naslovom Das Dekant Oberburg (Dekanija Gornji Grad) iz leta 1877 z 263 stranmi ima dekanijo razdeljeno na župnije, tu pa ogromno podatkov, ki so pomembni za krajevno zgodovino. Povečini se nanašajo na cerkvene zadeve, vendar kljub vsemu ostane marsikaj tudi splošnega, posvetnega. (Danes ima to Orožnovo delo napako, ki pa je seveda ni kriv avtor: napisano je v nemščini in delno tudi v latinščini, ta dva jezika pa nam danes nista več ravno domača, zato marsikatera zanimivost ostaja zakopana med platnicami, seveda če se bralec ne potruji.)

Življenjepis navajajo v zvezi z Orožnovim bivanjem v Mozirju (1854-1865), da je v letih 1858-1861 pozidal podružnico sv. Nikolaja v Ljubiji, leta 1857 je prizidal zakristijo podružnici na Brezju in ji leta 1860 oskrbel

nove orgle, štiri leta pozneje pa je kupil klopi za podružnico na Lepi Njivi in jo dal tlakovati. Sicer o njegovem bivanju v Mozirju (razen tega, da je za Mozirje sestavil farno kroniko) nimamo kakih posebnih podatkov.

Danes, več kot sto let po izidu obeh knjig, smo lahko zadovoljni, da sta sploh izšli, kajti boljših izdaj objavljenih dokumentov še nimamo. Za razumevanje odnosov v naši dolini v srednjem veku je pri Orožnu objavljeni urbar iz leta 1426 ključnega pomena; še zdaj namreč čakamo na boljšo (komentirano) izdajo Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane. Orožen je prepisal ali povzel vse pomemb-

Pusti so tudi letos „prevzeli oblast“. Pred občino je bilo zelo živahno!